

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 3/2003

Cena \$ 2.50

MARCH 2003

Řád cisterciáků

Cisterciácký řád vznikl z reformního hnutí v benediktinském řádu v severní Francii. Jeho zakladatelem je sv. Robert (1027-1111), opat benediktinského kláštera v Molesme, který 21. března 1098 odešel se skupinou 21 mnichů do pustiny Cîteaux (latinsky Cistercium) u Dijonu, kde založili nový klášter, ve kterém chtěli obnovit ideál mnišství a plně zachovávat řeholi sv. Benedikta. Na žádost mnichů z Molesme a na příkaz papeže se však opat Robert musel vrátit do Molesme.

Jeho nástupce, opat sv. Alberich, zavedl nový řádový oděv - bílý hábit s černým škapulířem a vydal nové stanovy, jimiž předepsal mnichům ruční práci a dokonalé zachovávání řehole sv. Benedikta. Roku 1100 obdržel od papeže Paschala II. pro nové řádové společenství ochranný list. Po Alberichově smrti roku 1109 se stal jeho nástupcem sv. Štěpán Harding, který provedl úspěšně třetí táži řádové výstavby cisterciáckého života. Jeho vůdčí myšlenkou byl důsledný návrat k osvědčenému Benediktovu heslu: „Ora et labora! - Modli se a pracuj!“ - návrat k dokonalé osobní chudobě a k nejjednodušší životosprávě a prostotě. Velké hospodářské těžkosti v nehostinné krajině a značná přísnost života však odrazovaly nové kandidáty. K tomu všemu klášter v Cîteaux vylidňovala častá smrt a v roce 1112 byl nakažlivou nemocí zdecimován tak, že čítal pouhých šest členů. V téže roce však dochází v dějinách řádu k radikálnímu obratu, když do Cîteaux přichází sv. Bernard se svými druhy.

Sv. Bernard se narodil roku 1091 ve vsi Fontaine u města Dijonu v Burgundsku a pocházel ze šlechtického rodu. Již na svých studiích v klášterní škole v Chatilly vynikal nad své kolegy. Po smrti své matky vstoupil roku 1112 jako jednadvacetiletý jinoh do kláštera v Cîteaux. Brzy na to ho následovalo asi třicet šlechticů, mezi nimiž byli i čtyři jeho pokrevní bratři a strýc. Od této chvíle začíná nový rozkvět řádu a sv. Bernard je považován za jeho druhého zakladatele.

Cisterciácký klášter ve Vyšším Brodě

Příchodem sv. Bernarda a jeho druhů do Cîteaux začíná mohutný rozvoj řádu. Již v roce 1113 je založena v téže diecézi chalonské v La Ferté první cisterciácká odnož. Pak následuje roku 1114 Pontigny v diecézi auxerrské, roku 1115 Morimond v diecézi langresské a téhož roku i čtvrtý klášter v Clairvaux (latinsky Clara Vallis - Jasná Dolina), který založil sám sv. Bernard a stál v jeho čele jako opat až do své smrti roku 1153. Z těchto čtyř hlavních klášterů se zakládaly další v různých zemích světa.

Opat Štěpán Harding dotvořil řádová pravidla pro organizaci cisterciáckého života a tuto ústavu nazval „Charta caritatis - Zákon lásky“. Zahrmovala monastický a liturgický pořádek a předpisy o vztazích mezi jednotlivými kláštery a o jejich postavení vůči společnému mateřskému klášteru.

Zlatý věk prožíval řád ve 13. a 14. století, kdy jen mužská větev řádu měla více jak 2000 klášterů v celé Evropě, Asii a Africe. Z řádu vyšlo mnoho vynikajících osobností - řada svatých a blahoslavených, dva papežové (Evžen III. a Benedikt XII.), 44 kardinálů, více než 580 biskupů, mnoho učenců a spisovatelů.

Hlavní ztráty řád utrpěl mnohými válkami - od husitů počínaje, přes reformaci v 16. století, až po vlnu sekularizace v 18. a 19. století. Politické rozdělení Evropy vedlo již v 17. století ke zřízení řádových kongregací. Kongregace francouzská s centrem v klášteře La Trappe od roku 1892 tvoří vlastní řád zvaný trapisté. (O nich více v článku na str.20.)

Cisterciácký řád je kontemplativní řád, který žije podle řehole sv. Benedikta. Na prvním místě zde stála vždy chorová modlitba, duchovní četba a osobní rozjímavá modlitba. Na druhém místě byla ruční práce. Cisterciáci prosluli jako výborní národohospodáři a kolonizátoři nehostinných krajin. Vynikali v zemědělství, stavitelství a řemeslech, pěstovali vědu a umění. Později se zapojovali i do duchovní správy a vedli výchovná zařízení pro mládež. Významná byla v řádu instituce bratří laiků, tzv. konvršů, kteří neměli tak přísné povinnosti duchovní, ale věnovali se více práci na hospodářství a v řemeslných dílnách.

Pokračování na str.14

*Foto na titulní straně:
Světznámý portál kláštera Porta coeli,
který založila královna Konstancie*

Křížová cesta

V našich chrámech se setkáváme s různými obrazy. Těmto obrazům se v dávných dobách říkávalo biblia pauperum (biblie chudých) a to proto, že ti, kteří neuměli číst, se prostřednictvím těchto obrazů seznamovali s pravdami víry. Dodnes všechny tyto obrazy mluví k návštěvníkům. Mezi těmito obrazy zvláště vyniká 14 zastavení Křížové cesty. Křížovou cestu najdeme téměř v každém chrámu, ale často se s ní setkáme i pod širým nebem. Ten, kdo si těchto 14 obrazů obejde a u každého se zastaví v tichém rozjímání, uklidní své rozbolávané srdce a nakonec si radostně připomene: „I když Ježíš Kristus skončil v hrobě, tak v hrobě nezůstal. Třetího dne vstal z mrtvých.“ Ano, obrazy křížové cesty nám připomínají nekonečnou lásku Ježíše Krista.

Již od nejstarších dob chodili křesťané občas v Jeruzalémě ve zbožné vzpomínce cestou, kterou kdysi s těžkým křížem šel na popravu Pán Ježíš, aby nás svou smrtí na kříži vykoupil a navěky spasil. Tito křesťané si uvědomovali, co se na této křížové cestě událo v těch hodinách plných stísněnosti a smutku pro věrné Ježíše Krista. Toto pak později ve světle velikonočního rána a v plnosti Ducha svatého o Letnicích ukázalo svůj nesmírný význam. Tito křesťané pak své vzpomínky vyprávěli druhým a ti zase dalším a tak podle prastarých ústních vzpomínek každý zbožný poutník, který později přišel do Jeruzaléma, shledával, že nejdůležitější události bolestné cesty Páně jsou spojovány s určitými místy. Proto u nich konal svoje zastavení (latinsky „statio“) - zastavil se zde ve zbožné vzpomínce. Tento poutník se zamýšlel zpětně nad těmi chvílemi, kdy tam šel s křížem Božský Spasitel. Možná si v duchu myslel, že i on je členem toho malého, ale věrného hloučku, který tenkrát soucitně následoval Pána Ježíše.

Pobožnost křížové cesty vytryskla ze srdce lidu a věřící si představovali ty strašné, ale svým významem svaté skutečnosti - totiž skutečnosti, co všechno Pán Ježíš pro spásu celého lidského pokolení vykonal. Zbožní věřící si při této pobožnosti nejenom představovali, co se událo o prvním Velkém pátku, ale Ježíše Krista za všechno velebili a chválili, jemu děkovali a samozřejmě ho i odprošovali za své hříchy. Křížová cesta byla pro ně svatou školou života, na Kalvárii čerpali posilu a v utrpení Spasitelově si připomínali i svůj život a rozhodli se Spasitele napodobit.

Křesťanství se šířilo v celém tehdejší světě, ale poměrně málo bylo těch, kteří měli možnost putovat do Jeruzaléma a konat křížovou cestu v těch místech, kde cestou utrpení procházel Božský Spasitel. K tomu ještě v roce 70 byl Jeruzalém Titovými vojsky pobořen. Proto si později na západě začali události křížové cesty vyobrazovat a v době, kdy mohli budovat své kostely, si v nich tyto obrazy umísťovali. Ve středověku to byli zvláště františkáni - velmi strážcové Svaté Země, kteří šířili pobožnost křížové cesty.

V průběhu staletí procházela křížová cesta určitým vývojem. Zpočátku bylo jejích zastavení sedm, později devět. Pokud dnes máme 14 zastavení křížové cesty, tak si musíme

Ukřižování Ježíše Krista od mistra vyšebrodského kolem roku 1350

uvědomit, že všechna nevycházejí z Písma svatého, ale některá z nich byla až časem vytvořena hloubkou chápající lásky a také na základě křesťanské tradice. Mimo to si křesťané často představovali i všechno, co předcházelo křížové cestě, a tak se někde setkáváme i s daleko větším počtem zastavení. Vedle známých výjevů, které zobrazují Pilátův soud, tři Ježíšovy pády, setkání s jeho Matkou Pannou Marií, pomoc Šimona Cyrenského nebo cituplnou zbožnou ženu, která Ježíšovi podala šátek, aby si jím mohl osušit svůj zkrvavený svatý obličej, i vrchol Kristovy oběti na Kalvárii a uložení jeho mrtvého těla do hrobu, najdeme v některých křížových cestách i výjevy, jak se Pán Ježíš modlil v Getsemanské zahradě a krví potil, jak byl zrazen Jidášem a zajat vojáky, smýkán k Anášovu a později ke Kaifášovu dvoru, vyslýchán, zakusil ponížení a surovosti, celou noc nespál, nebylo mu podáno žádné občerstvení a poté vlečen před Piláta a dále před Heroda, trním korunován, bičován, políčkován atd.

Křížová cesta v Norimberku z roku 1490, kterou vytvořil sochař pro jednoho měšťana, má pouze 7 zastavení, neboť je vytvořena jen na základě údajů z Písma svatého. K jeho dílu se připomíná, že tento sochař sám dvakrát Jeruzalém navštívil, aby mohl své dílo co nejpřesněji vytvořit. 14 zastavení křížové cesty je poprvé uvedeno až roku 1584 v popisu Jeruzaléma od jednoho holandského kněze. Od 17. století se počet 14 stal všeobecným. Větší počet zastavení křížové cesty nalezneme např. na zámku Kuks ve východních Čechách, kde původních obrazů je na tři desítky nebo v jihočeském Římově, kde je celkem 25 kaplíček s plastikami znázorňujícími utrpení Páně. V současnosti se k tradiční křížové cestě často přidává 15. zastavení - Kristovo zmrtnýchvstání.

Pokračování na str. 15

LITURGICKÁ ČTENÍ

2.neděle postní - 16.března 2003

1. ČTENÍ - Gen 22, 1-2.9a.10-13.15-18

Čtení z první knihy Mojžíšovy.

Bůh zkoušel Abraháma a řekl: „Abraháme!“ Odpověděl: „Tady jsem!“ Bůh pravil: „Vezmi svého syna, svého jediného syna, kterého miluješ, Izáka, a jdi do země Moria a obětuj ho tam jako celopal na jedné z hor, kterou ti označím.“ Když došli na místo od Boha určené, Abrahám tam vystavěl oltář, narovnal dříví, svázal svého syna Izáka, a položil ho na oltář, nahoru na dříví. Pak vztáhl Abrahám ruku a vzal nůž, aby zabil svého syna. Ale Hospodinův anděl na něho zavolal z nebe: „Abraháme, Abraháme!“ Ten se ozval: „Tady jsem!“ (Anděl) řekl: „Nevztahuj svou ruku na chlapce a nic mu nedělej, neboť nyní vím, že se bojíš Boha, když mi neodpíráš svého syna, svého jediného syna.“ Abrahám pozdvihl své oči, a hle - za ním beran, který se chytil za rohy v křoví. Abrahám šel, vzal ho a obětoval jako celopal místo svého syna. Hospodinův anděl zavolal na Abraháma podruhé z nebe a řekl: „Při sobě samém přísahám - praví Hospodin - že jsi to udělal a neodepřel jsi mi svého syna, svého jediného syna, zahrnu tě požehnáním a rozmnožím tvé potomstvo jako nebeské hvězdy, jako písek na mořském břehu, a tvé potomstvo se zmocní brány svých nepřátel. V tvém potomstvu budou požehnány všechny národy země za to, že jsi mě poslechl.“

2. ČTENÍ - Řím 8, 31b-34

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Bratři! Je-li Bůh s námi, kdo proti nám? Když ani vlastního Syna neušetřil, ale vydal ho za nás za všechny, jak by nám s ním nedal také všechno ostatní? Kdo vystoupí se žalobou proti Božím vyvoleným? Bůh přece ospravedlňuje! Kdo odsoudí? Kristus Ježíš přece zemřel, ano i z mrtvých vstal, je po Boží pravici a přimlouvá se za nás!

EVANGELIUM - Mk 9,2-10

Ježíšovo proměnění se odehrává na hoře, typickém místě zjevení Boží slávy. Úryvek obsahuje mnoho styčných bodů s Božím zjevením na hoře Sinaji (Ex 33-34): místo o samotě, oblak symbolizující Boží přítomnost, proměnění, Boží výzva k poslušnosti. Přesto evangelijní událost převyšuje starozákonní zjevení. Mojžíšovi zářila jenom kůže na tváři (Ex 34, 29), kdežto Ježíšovi celé tělo, ba dokonce i oděv. Mojžíš zakusil sám Boží přítomnost, Ježíš však dal zakusit slávu třem dalším učedníkům. Mojžíš přijal slova od Hospodina, kdežto Ježíš sám má slova, která mají učedníci poslechnout. Mojžíš a Eliáš jakožto předchůdci rozmlouvají s Ježíšem. Ježíš je novým Mojžíšem, dokonce větším než on, protože je Božím milovaným Synem. Proto nyní stačí samotný Ježíš, stačí jeho slovo. Slova svatého evangelia podle Marka.

Ježíš vzal s sebou Petra, Jakuba a Jana a vyvedl je na vysokou horu, aby byli sami. A byl před nimi proměněn. Jeho oděv zářivě zblýskal - žádný bělič na zemi by ho nedovedl tak vybělřit. Zjevil se jim Eliáš s Mojžíšem a rozmlouvali s Ježíšem. Petr se ujal slova a řekl Ježíšovi: „Mistře, je dobře, že jsme tady. Máme udělat tři stany: jeden tobě, jeden Mojžíšovi a jeden Eliášovi?“ Nevěděl totiž, co by měl říci; tak byli ustrašení. Tu se objevil oblak a zastínil je. Z oblaku se ozval hlas: „To je můj milovaný Syn, toho poslouchejte!“ Když se rozhlédli, najednou u sebe neviděli nikoho jiného, jenom samotného Ježíše. Když sestupovali z hory, přikázal

jim, aby nikomu nevypravovali o tom, co viděli, dokud Syn člověka nevstane z mrtvých. Toho slova se chytily a uvažovali mezi sebou, co to znamená „vstát z mrtvých“.

3.neděle postní - 23.března 2003

1. ČTENÍ - Ex 20.1-17

Čtení z druhé knihy Mojžíšovy.

Bůh vyhlásil všechna tato přikázání: „Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, já jsem tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví. Nebudeš mít jiné bohy mimo mě. Neuděláš si modlu, totiž žádnou podobu toho, co je nahoře na nebi, dole na zemi nebo ve vodách pod zemí. Nebudeš se ničemu takovému klanět ani tomu sloužit. Já Hospodin, tvůj Bůh, jsem Bůh žárlivý. Stihám vinu otců na synech do třetího i čtvrtého pokolení těch, kdo mě nenávidí, ale prokazují milosrdenství tisícům pokolení těch, kdo mě milují a zachovávají mé přikazy. Nezneužiješ jména Hospodina, svého Boha. Hospodin nenechá bez trestu toho, kdo by jeho jména zneužíval. Pamatuj na den sobotní, že ti má být svatý. Šest dní budeš pracovat a dělat všechnu svou práci. Ale sedmý den je den odpočinku Hospodina, tvého Boha. Nebudeš dělat žádnou práci, ani ty, ani tvůj syn a tvá dceř, ani tvůj otrok a tvá otrokyně, ani tvůj dobytek, ani přistěhovalec, kterého jsi přijal k sobě. V šesti dnech totiž učinil Hospodin nebe i zemi, moře a všechno, co je v nich, a sedmého dne odpočinul. Proto Hospodin dni sobotnímu požehnal a oddělil ho jako svatý. Cti svého otce i svou matku, abys dlouho žil na zemi, kterou ti dává Hospodin, tvůj Bůh. Nezabiješ. Nezcizoložíš. Nepokradeš. Nevydáš křivé svědectví proti svému bližnímu. Nebudeš dychtit po domu svého bližního. Nebudeš dychtit po ženě svého bližního, ani po jeho otroku, ani po jeho otrokyni, ani po jeho býku, ani po jeho oslu, vůbec po ničem, co patří tvému bližnímu.“

2. ČTENÍ - I Kor 1,22-25

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korintánům.

Bratři! Židé si přejí zázraky, Řekové zase hledají moudrost, ale my kážeme Krista ukřižovaného. Židy to uráží a pohané to pokládají za hloupost. Ale pro ty, kdo jsou povoláni, ať jsou to židé nebo pohané, je Kristus Boží moc a Boží moudrost. Neboť „pošetilá“ Boží věc je moudřejší než lidé a „slabá“ Boží věc je silnější než lidé.

EVANGELIUM - Jan 2,13-25

Očištění chrámu je prorockým znamením očisty a prohloubení náboženského života. Ježíš přináší postoj k Bohu, který není soustředěn na viditelný chrám jako místo Boží přítomnosti. Novým chrámem je samotné Ježíšovo tělo. Novou Boží přítomnost je však možné poznat jen díky světlému vzkříšení.

Slova svatého evangelia podle Jana.

Byly blízko židovské velikonoce a Ježíš se odebral vzhůru do Jeruzaléma. V chrámě zastihl prodáváče býčků, ovcí a holubů i směnárníky, jak tam sedí. Tu si udělal z provazů důtky a vyhnal všechny z chrámu i s ovci a býčky, směnárníkům rozházel peníze a stoły jim zpřevracel a prodáváčům holubů řekl: „Jděte s tím odtud! Nedělejte z domu mého Otce tržnici!“ Jeho učedníci si vzpomněli, že je psáno: 'Horlivost pro tvůj dům mě stravuje.' Židé mu však namítli: „Jakým znamením nám dokážeš, že tohle smíš dělat?“ Ježíš jim odpověděl: „Zbořte tento chrám, a ve třech dnech jej zase postavím.“ Tu židé řekli: „Tento chrám se stavěl šestačtyřicet let - a ty že bys ho zase postavil ve třech dnech?“ On však to řekl o chrámu svého těla. Teprve až byl vzkříšen z mrtvých, uvědomili si jeho učedníci, co tím chtěl říci, a uvěřili Pismu i

slovu, které Ježíš řekl. Když byl v Jeruzalémě o velikonočních svátcích, mnoho jich uvěřilo v jeho jméno, když viděli znamení, která konal. Ježíš se jim však sám nesvěřoval, protože znal všechny a nepotřeboval, aby mu někdo něco o lidech vykládal. Sám totiž věděl, co je v člověku.

4.neděle postní - 30.března 2003

1. ČTENÍ - 2 Kron 36,14-16:19-23

Čtení z druhé knihy Kronik.

Všechna knížata, knězi i lid se dopustili mnoha nevěmostí. Napodobovali všechny hanebnosti pohanů a poskvřili chrám, který si Hospodin posvětil v Jeruzalémě. Hospodin, Bůh jejich otců, posílal k nim bez ustání své posly, neboť měl soucit se svým lidem a se svým příbytkem. Ale oni se posmívali Božím poslům, pohrdali jeho slovy a tupili jeho proroky, až se vznítil Hospodinův hněv proti jeho lidu, že už nebylo léku. Nepřátelé spalili Boží chrám, zbořili hradby Jeruzaléma, všechny jeho paláce vydali napospas ohni a zničili všechny jeho cenné předměty. Nabuchodonosor vystěhoval do Babylóna všechny jeho obyvatele, kteří unikli meči. Sloužili jemu a jeho synům jako otroci až do zřízení perského království, aby se splnilo Hospodinovo slovo pronesené Jeremiášovými ústy, dokud by země nedostala náhradu za nezachovávané soboty. Po všechny dny zpusťování odpočívala, až se naplnilo sedmdesát let. V prvním roce perského krále Kýra vzbudil Hospodin ducha Kýra, perského krále, aby se splnilo Hospodinovo slovo pronesené Jeremiášovými ústy, a on dal prohlásit - i písemně - po celém království: Tak praví Kýros, perský král: Všechna království země mi dal Hospodin, Bůh nebes. On mi přikázal, abych mu vystavěl chrám v Jeruzalémě, který je v Judsku. Kdo je mezi vámi ze všeho jeho lidu? Ať je Hospodin, jeho Bůh, s ním. Ať jde do Jeruzaléma!

2. ČTENÍ - Ef 2,4-10

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Efesanům.

Bratři! Nekonečně milosrdný Bůh nás miloval svou velikou láskou, a když jsme byli mrtví pro své hříchy, přivedl nás k životu zároveň s Kristem. Milostí jste spaseni! Když vzkřísil Krista Ježíše, vzkřísil zároveň s ním i nás, a když vykázal jemu místo v nebi, vykázal je zároveň i nám, protože jsme s ním spojeni. Tím chtěl v budoucím čase ukázat nesmírné bohatství své milostivé dobroty vůči nám, a to pro Krista Ježíše. Milostí jste tedy spaseni skrze víru. Není to vaší zásluhou, je to dar Boží! (Dostáváte ho) ne pro skutky, aby se nikdo nemohl chlubit. Jsme přece jeho dílo, stvoření v Kristu Ježíši k dobrým skutkům. Bůh je předem připravil, abychom je pak skutečněovali ve svém životě.

EVANGELIUM - Jan 3,14-21

Bůh poslal Syna, aby skrze něho byl svět spasen. V tomto úryvku se velmi stručně a výstižně vyjadřuje cesta spásy: Boží láska k člověku vyvrcholila v daru jediného Božího Syna; víra v něho je pak již teď vstupem do věčného života. „Kdo věří v Syna, má život věčný“, a proto „není souzen“. Takový člověk se totiž otevřel pro přijetí Božího života: přešel ze smrti do života - nestojí už proti Bohu, ale v Bohu.

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl Nikodémovi: „Jako Mojžíš vyvýšil na poušti hada, tak musí být vyvýšen Syn člověka, aby každý, kdo věří, měl skrze něho život věčný. Neboť tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Bůh přece neposlal svého Syna na svět, aby svět odsoudil, ale aby svět byl skrze něho spasen. Kdo v něho věří, není

souzen; kdo nevěří, už je odsouzen, protože neuvěřil ve jméno jednorozeného Syna Božího. Soud pak záleží v tomto: Světlo přišlo na svět, ale lidé měli raději tmu než světlo, protože jejich skutky byly zlé. Každý totiž, kdo páchá zlo, nenávidí světlo a nejde ke světlu, aby jeho skutky nebyly odhaleny. Kdo však jedná podle pravdy, jde ke světlu, aby se ukázalo, že jeho skutky jsou vykonány v Bohu.“

5.neděle postní - 6.dubna 2003

1. ČTENÍ - Jer 31,31-34

Čtení z knihy proroka Jeremiáše.

Hle, blíží se dni - praví Hospodin - kdy sjednám s Izraelovým a Judovým domem novou smlouvu: ne jako byla smlouva, kterou jsem sjednal s jejich otci, když jsem je vzal za ruku, abych je vyvedl z egyptské země; smlouva, kterou zrušili, ačkoli já jsem byl jejich pánem - praví Hospodin. Taková bude smlouva, kterou sjednám s Izraelovým domem po těch dnech - praví Hospodin: Vložím svůj zákon do jejich nitra, napíšu jim ho do srdce, budu jim Bohem a oni budou mým lidem! Nebude již učit druh druhá, bratr bratra: „Poznej Hospodina!“ Neboť mě poznají všichni od nejmenšího do největšího - praví Hospodin. Jejich nepravosti jim odpustím a na jejich hřích už nevzpomenu.

2. ČTENÍ - Žid 5,7-9

Čtení z listu Židům.

Bratři! Kristus v době, kdy jako člověk žil na zemi, přednesl s naléhavým voláním a se slzami vroucí modlitby k tomu, který měl moc ho od smrti vysvobodit, a byl vyslyšen pro svou úctu (k Bohu). Ačkoli to byl Syn (Boží), naučil se svým utrpením poslušnosti. Když tak dokonil (své dílo), stal se příčinou věčné spásy pro všechny, kteří ho poslouchají.

EVANGELIUM - Jan 12,20-33

Ježíš odpovídá tajuplným způsobem na prosbu poutníků, kteří ho chtěli vidět. Prozrazuje jim blízkost hodiny oslavení, které se paradoxně odehrává na potupném kříži. Kříž, který se jeví jako vítězství temnoty, je naopak její drtivou porážkou! Vypuzení „vládce tohoto světa“ znamená osvobození pro lidi, kteří tak mohou přijít k Ježíšovi. V osamocení kříže Ježíš přitahuje všechny k sobě! Slova svatého evangelia podle Jana.

Mezi těmi, kdo přišli do Jeruzaléma jako poutníci, aby se o svátcích zúčastnili bohoslužeb, byli i někteří pohané. Ti přišli k Filipovi, který byl z galilejské Betsaidy, a prosili ho: „Pane, rádi bychom viděli Ježíše.“ Filip šel a řekl to Ondřejovi; Ondřej a Filip pak šli a pověděli to Ježíšovi. Ježíš jim na to řekl: „Přišla hodina, kdy Syn člověka bude oslaven. Amen, amen, pravím vám: Jestliže pšeničné zrnó nepadne do země a neodumře, zůstane samo; odumře-li však, přinese hojný užitek. Kdo má svůj život rád, ztratí ho; kdo však svůj život na tomto světě nenávidí, uchová si ho pro život věčný. Jestliže mi kdo chce sloužit, ať mě následuje; a kde jsem já, tam bude i můj služebník. Jestliže mi kdo slouží, Otec ho zahrne počtou. Nyní je moje duše rozechvěna. Co mám říci? Otče, vysvobod' mě od té hodiny? Ale právě kvůli té hodině jsem přišel. Otče, oslav své jméno!“ Tu se ozval hlas z nebe: „Oslavil jsem a ještě oslavím.“ Lidé, kteří tam stáli a uslyšeli to, říkali, že zahřmělo. Jiní říkali: „To k němu promluvil anděl.“ Ježíš jim na to řekl: „Ten hlas se neozval kvůli mně, ale kvůli vám. Nyní nastává soud nad tímto světem, nyní bude vládce tohoto světa vypuzen. A já, až budu ze země vyvýšen, potáhnu všechny k sobě.“ Těmi slovy chtěl naznačit, jakou smrtí zemře.

Václav Klaus novým prezidentem České republiky

28. února 2003 se ve třetím kole stal Václav Klaus desátým prezidentem České republiky.

Získal 142 hlasů - o jeden hlas víc než potřeboval a zvítězil.

Volili ho nejen členové ODS a komunisté, ale i někteří poslanci vládní koalice.

Česká republika má nového prezidenta. Ve třetím kole třetí volby se jím stal Václav Klaus. Jedenašedesátiletý bývalý předseda ODS získal 142 hlasů, tedy o jeden více, než potřeboval ke zvolení. Jeho soupeři Janu Sokolovi dalo hlas 124 poslanců a senátorů. Vítěz potřeboval nejméně 141 hlasů.

Premiér Vladimír Špidla řekl, že přes neúspěch vládní koalice při prezidentských volbách neuvažuje o demisi. „Hlava státu byla zvolena, jdu jí pogratulovat,“ řekl předseda ČSSD.

To, že byl Klaus zvolen 28. února 2003, neznamená, že už je od tohoto dne prezidentem. Stane se jím až v den, kdy složí ústavou předepsaný slib. To se odehraje v pátek 7. března 2003 při další společné schůzi obou komor parlamentu.

Klaus jako poslanec končí. Ve sněmovně by jej měl vystřídat jednapadesátiletý Aleš Rozehnal (ODS), který je prvním náhradníkem v pražském volebním obvodu, v němž byl Klaus zvolen. Klaus přestane být poslancem nejpozději v pátek 7. března, Poslaneckého mandátu se ale může vzdát už dříve. Klause ve třetím kole kromě poslanců a senátorů ODS a komunistů volili někteří nezávislí senátoři a také členové vládní koalice. ODS má totiž včetně Klause 84 zákonodárců.

Jak probíhala volba

Obě komory parlamentu vybíraly ze dvou kandidátů - Jana Sokola, kterého navrhla vládní koalice, a Václava Klause, favorita ODS. Na jednání chyběl jediný poslanec - Robert Kopecký (ČSSD), který se písemně omluvil kvůli nemoci. Volba prezidenta byla opět tajná.

Volbu zahájily jako tradičně projevy kandidátů

Jan Sokol hovořil o přechodu k instituci demokracii, u kterém se chce podílet. Prezident už podle něj nemá být vůdcovská postava, ale instituce. „Z popředí politické scény ustupují velké postavy 90. let a nastupují nové tváře, které nejsou poznamenány předchozími neúspěchy,“ řekl Sokol. V projevu popsal i svou vizi zahraniční politiky. Sokolovou první prioritou je evropská integrace. „Nesmíme se ocnout za plotem tak mohutného útvaru,“ vysvětlil Sokol. Záleží mu i na tom, aby se „Evropa doplňovala s Amerikou“. „Kandidaturu pokládám za velkou čest. Je to velká a slavnostní chvíle v mém životě,“ dodal Sokol.

Pro bližší informaci redakce HN uvádí: *Exministr školství a současný děkan Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy PhDr. Jan Sokol vstoupil do politiky v červnu 1990, kdy byl za Občanské fórum (OF) zvolen poslancem Sněmovny národů Federálního shromáždění ČSFR. Po celé volební období byl místopředsedou sněmovny. Po rozpadu OF se začátkem roku 1991 stal členem Občanského hnutí (OH). V prezidentských volbách v roce 1992 se po nezvolení a rezignaci prezidenta Václava Havla stal jedním ze zvažovaných*

Před malou chvílí se stal sen Václava Klause skutečností - stal se novým prezidentem České republiky.

kandidátů na funkci. Nakonec ho pro páté kolo volby nominovala ČSSD, své kandidatury se však vzdal. Jan Sokol poté působil především na akademické půdě. V roce 1996 přijal nabídku KDU-ČSL, aby za ni kandidoval ve volbách do Senátu, nebyl však zvolen. Zpět do vysoké politiky se dostal v závěru roku 1997 po pádu vlády Václava Klause, kdy se stal ministrem školství, mládeže a tělovýchovy v dočasné vládě Josefa Tošovského. Po půlroce se opět vrátil k profesi vysokoškolského pedagoga. Jan Sokol se narodil 18. dubna 1936 v Praze. Po válce se živil jako zlatník a mechanik. V šedesátých letech studoval tři roky na Matematicko-fyzikální fakultě Univerzity Karlovy. Od roku 1964 do roku 1990 pracoval jako programátor Výzkumného ústavu matematických strojů v Praze. Zároveň se zabýval křesťanskou filozofií a teorií náboženství, podílel se na ekumenickém překladu bible, publikoval v časopisech a posléze v samizdatu. Byl jedním z prvních signatářů Charty 77. Vedle politické kariéry působil od roku 1991 jako vysokoškolský pedagog na Univerzitě Karlově, kde také v Institutu základů vzdělanosti navázal na studium z roku 1967 a získal diplom. Od podzimu 2000 je profesorem filozofie a děkanem Fakulty

humanitních studií UK. V roce 1961 se oženil s Františkou Patočkovou, dcerou filozofa a jednoho z prvních mluvčích Charty 77 Jana Patočky. Je otcem jedné dcery a dvou synů. Vedle angličtiny, němčiny, ruštiny a francouzštiny ovládá také klasické jazyky.

Václav Klaus ve svém projevu před volbou představil svou vizi státu. Chce budovat stát založený na úctě k lidským právům a jejich dodržování. „Nejvíce nás může ohrozit naše nesvornost. Pěstujme atmosféru naslouchání, nikoli odsuzování. ... Vyvarujme se závisti, která nás pomalu zevnitř rozežírá.“ řekl Václav Klaus. Na závěr oslovil přímo všechny zákonodárce. „Máte nelehkých úkol. Přál bych si, aby v tomto sále (stejně jako v pohádce) létala ona pověstná zlatá muška, která by naznačila koho volit. Život ale není pohádka. Nechť se projeví vaše svobodná vůle,“ zakončil své vystoupení Klaus.

Po obou kandidátech si vzal slovo předseda KSČM **Miroslav Grebeníček**. Nepřímo, ale jasně řekl, že komunisté podpoří Václava Klause. „Česká republika nepotřebuje na Hradě nevýraznou osobu, kterou bude teprve poznávat,“ vysvětlil šéf komunistů. Řekl, že si za takovou volbu může ČSSD sama. „Kvůli vedení ČSSD vstoupili do třetí volby dva pravicoví kandidáti. Kvůli sociální demokracii politika ustoupila vpravo, přestože ve volbách zvítězila levice,“ dodal Grebeníček.

První kolo - výhra Klause

Václav Klaus byl jen krůček od zvolení prezidentem ČR. V první kole ho podpořilo 147 zákonodárců. Do druhého kola postoupil i Jan Sokol. Rozhodující hlasy poskytli Klausovi komunisté. Klaus vyhrál ve sněmovně, Sokol v senátu. Z prvního kola tak postoupili oba kandidáti. Překvapivý byl zejména velký zisk expředsedy ODS ve sněmovně. Kromě poslanců jeho vlastní strany a komunistů Klause volilo i 16 členů vládní koalice. Sokol tedy nedostal v dolní komoře hlasy všech 101 vládních poslanců. Nedostal ani 97 hlasů, což byl počet poslanců, kteří oficiálně podepsali jeho kandidaturu. V Senátu se opakovala standardní situace z prvních dvou voleb a žádné překvapení se nekonalo. Sokola nejspíše podpořili sociální demokraté, lidovci, členové Klubu otevřené demokracie a klubu Nezávislí. Klause volili občanští demokraté, jichž je v horní komoře 26, všichni tři komunisté a někteří senátoři, kteří nejsou v žádné straně.

Druhé kolo - pat

Ve druhém kole se prezidenta nepodařilo zvolit. Klaus ani Sokol nezískali potřebný počet hlasů. Postoupili proto oba do třetího, závěrečného kola. Klaus dostal ve sněmovně 109 a v senátu 30 hlasů. Sokola volilo 83 poslanců a 46 senátorů. Sokol dosáhl podobný výsledek jako v prvním kole. Získal ve sněmovně o dva hlasy více, v Senátu naopak jeden ztratil. Klaus získal o osm hlasů méně - v dolní komoře o šest a v horní o dva. Vzhledem k poměrně malým rozdílům v získaných hlasech se zdá, že poslanci a senátoři, kteří Sokola a Klause podpořili v prvním kole, jim až na jedince zachovali věrnost i v kole druhém. Znamená to, že Klause asi znovu volili hlavně zástupci ODS, KSČM, někteří senátoři, kteří v

žádné straně nepůsobil, a asi i někteří lidovci a unionisté. Ještě před druhým kolem se musela přestavět volební místnost. Důvodem byla podle jednoho z poslanců obava, že by si koaliční poslanci mohli kontrolovat hlasovací listky.

Třetí kolo - Špidla vyhrožoval

Ještě před hlasováním ve třetím kole proběhla místy až hysterická jednání. Premiér Špidla údajně hrozil v klubu ČSSD a koaličním partnerům rekonstrukcí vlády a případně i demisí kabinetu. ČTK to prozradil zdroj z klubu ČSSD. Špidla se podle něj snažil mobilizovat všechny vládní poslance tak, aby hlasovali jednotně pro Jana Sokola. - „V klubu teď panuje velká hysterie. Masírovali jsme se tam navzájem, hledali jsme, kdo Sokola nepodpořil,“ řekl zdroj. Odpor proti Špidlovi je ale údajně natolik veliký, že i přes vyřčené hrozby někteří poslanci ČSSD dají ve třetím kole hlas Klausovi a na březnovém sjezdu ČSSD „vystří Špidlu z čela strany“. - Jiný poslanec ČSSD řekl, že dusno panuje i mezi lidovci a unionisty. Na společném zasedání koaličních zákonodárců podle něj šéfové všech tří vládních stran apelovali na své lidi, aby podpořili Sokola. Zdroj soudí, že hlasy z vládního tábora pro Klause zdaleka nepocházejí jen od sociálních demokratů. Myslí si, že od ČSSD jich mohlo být zhruba pět, o zbytek se podle něj zasloužili poslanci KDU-ČSL a US-DEU.

Podle Lidových novin

Životopisná data nového prezidenta

Václav Klaus se narodil 19. června 1941 v Praze. V roce 1963 ukončil studium na obchodní fakultě Vysoké školy ekonomické v Praze, obor ekonomika zahraničního obchodu. Ekonomické vědy studoval také v zahraničí - v Itálii (1966) a v USA (1969). Do roku 1970 pracoval jako vědecký pracovník v Ekonomickém ústavu Československé akademie věd. V této době také absolvoval vědeckou aspiranturu a v roce 1968 dosáhl hodnosti kandidáta ekonomických věd. Během let 1971 až 1986 zastával různé funkce ve Státní bance Československé, odkud odešel do Prognostického ústavu Československé akademie věd. V roce 1991 se na Univerzitě Karlově v Praze habilitoval jako docent v oboru ekonomie a v roce 1995 byl jmenován profesorem pro obor financí na Vysoké škole ekonomické v Praze. Jako expert na problémy makroekonomie, financí a ekonomických reforem byl v prosinci 1989 jmenován ministrem financí a v říjnu 1991 navíc místopředsedou vlády ČSFR. Po volbách v červnu 1992 se stal předsedou vlády České republiky. Do této funkce byl znovu jmenován v červenci 1996. Demisi na funkci předsedy vlády podal v listopadu 1997. Po předčasných parlamentních volbách v červnu 1998 byl Václav Klaus zvolen předsedou Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Václav Klaus se v říjnu 1990 stal předsedou Občanského fóra. Po jeho rozdělení v únoru 1991 byl v dubnu téhož roku jedním ze zakladatelů Občanské demokratické strany, jejímž předsedou byl až do nedávné doby. Od r. 1996 je místopředsedou Evropské demokratické unie. Václav Klaus je ženatý, má dva syny. Manželka Ing. Livia Klausová, CSc. je známou ekonomkou. Podrobnější údaje na <http://www.klaus.cz>

ZPRÁVY Z VLASTI

Carolina od 1. do 28. února 2003

Politické události

Americký Kongres vzdává poctu Havlovi

Sněmovna reprezentantů, dolní komora parlamentu USA, přijala 11. února rezoluci, která oceňuje přínos Václava Havla světové politice. Její návrh předložil 29. ledna demokratický kongresman Ron Kind, který v 80. letech navštívil Československo a s Havlem se tehdy osobně setkal na jednom nepovoleném koncertu. Rezoluci nyní musí schválit také horní komora Kongresu, Senát. Očekává se však, že by tak měl učinit bez větších problémů. Kongres oceňuje, že Havel zasvětil celý svůj život lidským právům a demokracii. Uznává také jeho mimořádné úspěchy jako dramatika a prezidenta. Blahopřeje mu za vynikající služby České republice. Václav Havel měl v americkém Kongresu projev krátce po listopadové revoluci, 21. února 1990. Svoje proamerické citění vyjádřil naposledy v tzv. Dopise osmi, kde jako jediný prezident připojil svůj podpis pod dokument obhajující případnou agresi USA v Iráku.

Americký diplomat v Praze ilegálně vydával víza do USA

Na velvyslanectví Spojených států v Praze kvetl černý obchod. Alexander Meеровich, jeden ze čtyř úředníků, kteří měli na starosti rozhovory se žadateli o vízum, si polepšil o 50 tisíc dolarů. Za úplatu umožnil během svého působení v letech 1999 až 2002 vstup do své země více než 85 lidem. Ve čtvrtek 6. února se k činu při-

znal před soudem ve Washingtonu. Hrozí mu pokuta 250 tisíc dolarů a až 10 let vězení. Jelikož se jedná o činnost na americké půdě, české orgány činné v trestním řízení případ neprošetřují. Podvod byl odhalen před několika měsíci, zpřísnění vízové politiky a její hlubší kontrolu iniciovaly USA po teroristických útocích z 11. září 2001. Ataše americké ambasády Lisa L. Helligerová tisku sdělila, že vízum si kupovali především občané ukrajinské a slovenské národnosti. Meerovich inkasoval od jednotlivců průměrně 600 dolarů, cena žádosti je přitom 100 dolarů a před loňským zdražením byla poloviční. Na praktiky svého kolegy upozornili sami zaměstnanci konzulárního úřadu. "Ilegální prodej amerických víz zasahuje samo srdce vládních snah o ochranu hranic a národní bezpečnosti," řekl ke kauze novinářům Michael Chertoff, náměstek amerického ministra spravedlnosti.

Česká republika zavádí bezpečnostní režim kvůli možné válce s Irákem

14. února vyhlásil Ústřední krizový štáb mimořádná bezpečnostní opatření. Klíčová místa jsou nyní vzhledem k irácké krizi pod přísnějším dohledem. Kontroly na letišti a na hraničních přechodech jsou důkladnější, cestující, kteří letí z pražské Ruzyně do USA, Kanady nebo Velké Británie, čekají přísnější prohlídky, např. příručních zavazadel nebo rentgenování podrázek. Policii na letišti pomá-

há asi 40 vojáků. K dispozici mají také průzkumný monitorovací systém, který je vybaven např. termovizí a infra-kamerami. Vláda 17. února schválila, že policie může do konce roku počítat s posilou až 2500 vojáků. Ostraha klíčových staveb má mimořádnou pohotovost jako v době zasedání NATO. Nejstřeženějšími objekty jsou vodní nádrže a jaderné elektrárny. Silnice vedoucí přes přehradu hlídají kamerové systémy. Temelín a Dukovany už od 11. září pomáhá hlídat armáda, nyní Státní úřad pro jadernou bezpečnost nařídil konec exkurzí. Na obě elektrárny rovněž dohlíží letectvo.

V Praze byl zastřelen nigerijský diplomat

Dvaasedmdesátiletý mělnický lékař Jiří Pasovský, který ve středu 19. února zastřelil v Praze nigerijského konzula Lekara M. Wayidu a zranil recepčního ambasády, byl kvůli psychickému traumatu a možnému pokusu o sebevraždu přemístěn v pankrácké věznici z cely do nemocnice. V historii České republiky jde o první případ násilné smrti diplomata. K útoku dohnalo lékaře zřejmě zoufalství, protože ztratil naději na návratnost svých investic v řádu několika milionů korun. Pasovský byl vydírán kvůli svým obchodům, jejichž předmětem měla být zakázka na výstavbu ropovodu v Nigérii, údajně zaštitěná místní vládou. Jak se ale ukázalo, jednalo se o podvod. Místo očekávaných zisků lékař přišel o všechny peníze, celkem okolo 15 milionů korun. Ve svém okolí dluží více než 11 milionů korun. Lidé mu peníze půjčovali, protože měl ve městě velmi dobrou pověst. Za tento čin mu hrozí až 15 let vězení.

Ze Slovenska

Slováci a Češi vytvoří v Kuvajtu společný prapor chemické ochrany

Do Kuvajtu se 26. února vydává první skupina slovenských chemiků, aby zde rozšířila řady svých českých kolegů. V kempu Doha by mělo celkem 69 Slováků působit minimálně do konce roku. Společnému česko-slovenskému praporu bude velet český plukovník Dušan Lupuljev, velitel slovenské jednotky podplukovník Ladislav Svatík bude jeho zástupcem. Ten také podle deníku Sme připustil, že již probíhá výcvik dalších vojáků, kteří by v případě potřeby po šesti měsících nahradili současnou slovenskou jednotku. Pro slovenské vojáky je připraveno ubytování v prostorech české jednotky, obě mužstva tak budou žít i plnit odborné úkoly společně. Jejich základním posláním v Kuvajtu je poskytování humanitární pomoci v případě použití zbraní hromadného ničení.

Prezident vyhlásil datum referenda o vstupu do EU

Referendum o vstupu do Evropské unie se na Slovensku uskuteční 16. a 17. května. Na termínu se již dříve shodly vládní strany, a proto rozhodnutí prezidenta Rudolfa Schustera ze 17. února nebylo překvapením. Agentura ČTK uvedla, že podle posledních průzkumů veřejného mínění by se referenda mělo zúčastnit asi 70% občanů a tři čtvrtiny z nich chtějí hlasovat pro vstup.

"Odpadlíci" od HZDS založili nový parlamentní klub

Jedenáct poslanců, kteří opustili Hnutí za demokratické Slovensko, dostalo zelenou k založení vlastního parlamentního klubu. Národní rada SR

o tom rozhodla 25. února. Ze 138 přítomných zákonodárců hlasovalo pro 107, proti 30 a jeden se zdržel. V čele nového uskupení s názvem Klub nezávislých poslanců stanul Vojtěch Tkáč. Mečiarova strana tím ztratila nejsilnější postavení, které v parlamentu se svými 36 mandáty dosud měla. Důvodem k odchodu má být nedemokratické vedení HZDS, které stranu přivedlo do politické izolace. Není zatím zcela jasné, jak se s novým parlamentním uskupením změní politika Slovenska. Odborníci však považují za pravděpodobné, že si Klub nezávislých poslanců v sociálních otázkách zachová levičovější smýšlení. V oblasti zahraniční politiky bude naopak souhlasit se současnou vládní koalicí, což se projevilo již podporou při hlasování o vyslání vojáků do Iráku.

Ekonomika

ČNB snížila úrokové sazby

Díky nízkému cenovému růstu a malému riziku zvýšení deficitu obchodní bilance snížila Česká národní banka klíčovou reposazbu na 2,5%, což je historické minimum. Česká koruna na to ihned zareagovala oslabením až o 35 haléřů na 31,70 Kč za euro. Tento krok v praxi znamená, že úvěry, hypotéky nebo leasing budou s největší pravděpodobností v následujících dnech levnější, naopak minimální úrokové sazby čekají na majitele bankovních účtů.

Spotřeba piva v Česku je nejvyšší na světě

Podle předsedy Českého svazu pivovarů a sladoven Jana Veselého spotřeboval loni v přepočtu každý občan 159 litrů piva, což je oproti předchozímu roku nárůst o tři litry. "Spotřeba piva na hlavu je v Česku stále nejvyšší na

světě. Tuzemská výroba zlatavého moku loni stoupla o 2,2 % na téměř 17,8 milionů hektolitřů," řekl Veselý pro MF Dnes. V sousedním Německu byla například spotřeba předloni 123 litrů na osobu ročně a v Irsku 125 litrů. Více než spotřeba piva v Česku rostla jeho výroba, na čemž měl zásluhu export. Ten by měl podle předběžných odhadů v loňském roce dosáhnout rekordních dvou milionů hektolitřů, přičemž předloni to bylo 1,85 milionů.

Každý desátý člověk v Česku je bez práce

Poprvé v historii je v České republice bez práce více než desetina praceschopných lidí, konkrétně 539 tisíc. Nezaměstnanost vystoupila v lednu na rekordních 10,2%. Fronty na úřadech práce prodloužili podle Hospodářských novin především zemědělci a stavebníci, kterým skončily sezonní práce. Podniky navíc propouštěly na konci roku zaměstnance, kteří měli smlouvu na dobu určitou. Práci ztrácejí a novou obtížně hledají hlavně lidé s nízkou kvalifikací. Česká ekonomika pomalu mění tvář a pracovní příležitosti vznikají hlavně v moderních oborech, vyžadujících vyšší vzdělání. Obrat k lepšímu neslibují ani příští roky. Vláda totiž stále odkládá změny ve školství, jež by otevřely moderní a žádané obory na vysokých školách více lidem. Velký podíl na vysoké nezaměstnanosti má i sociální systém, který často umožňuje zneužívání dávek v nezaměstnanosti a lidé se nesnaží hledat si práci. Pro srovnání v Německu je nezaměstnanost téměř stejná (10,3%), v Rakousku nižší (4,2%), na Slovensku a v Polsku podstatně vyšší (17,5 - 18,1%).

Union banka je před krachem

Kvůli finančním potížím a nedostatku peněz na výplaty vkladů krachuje ostravská Union banka (UB). Její pobočky jsou od 21. února uzavřeny, účty zmrazeny a klientům nefungují ani platební karty. V bance zůstalo zhruba 20 miliard korun, postiženo je asi 250 tisíc lidí. ČNB informovala, že vede řízení o odnětí licence. Stát Union bance nepomůže. Vlastník banky, italská finanční skupina Investmart, chtěla od státu finanční injekci ve výši 1,7 miliardy korun. Ministr financí Bohuslav Sobotka odmítl investovat peníze do nejistého projektu. Fond pojištění vkladů pomalu připravuje výplatu náhrad, dojde k ní však v nejlepším případě do tří měsíců. Klienti banky dostanou zpět 90% svých vkladů, maximálně však 25 tisíc eur (asi 750 tisíc Kč).

Kurzovní lístek České Národní Banky 4. 3. 2003 (střed)

EUR, 1	31.920
Kanada, 1	19.676
Slovensko, 100	76.082
USA, 1	29.232

Kultura

Zemřel Miroslav Horníček

Zemřel po dlouhé nemoci 15. února ve věku 84 let v Liberci. Jeho stav byl v posledních měsících vážný, už od loňského léta byl hospitalizován na jednotce intenzivní péče. Trpěl chronickým cévním onemocněním mozku, cukrovkou a řadou dalších obtíží. Miroslav Horníček byl držitelem Ceny Thalie za mimořádný přínos jevištnímu umění, nositelem Ceny humoru Karla Poláčka a čestným občanem Plzně. Před pěti lety převzal platinovou desku Supraphonu a při vyhlašování

ankety TyTy byl zapsán do televizní Dvorany slávy. V roce 2000 získal medaili Za zásluhy. Horníček se narodil 10. listopadu 1918 v Plzni. Ve zdejším městském divadle začala rovněž jeho kariéra. Po válce působil na dvou pražských scénách, v Divadle Větrník a v Divadle satiry. Po intermezzu v Národním divadle přešel na výzvu kolegy Jana Wericha do Divadla ABC. Byl také divadelním autorem, režisérem, vypravěčem, literátem a výtvarníkem. Literární dráhu předznamenala v roce 1966 kniha Dobře utajené housle, která se vzápětí stala také jeho slavným divadelním recitálem. Po půlročním angažmá v Kinoautomatu na Světové výstavě v Montrealu publikoval cestopis Javorové listy. Proslulé byly jeho televizní Hovory H.

Zemřel Jiří Hanzelka

Zemřel v sobotu 15. února v Praze ve věku 82 let na plicní embolii. Spolu s Miroslavem Zikmundem tvořili slavnou cestovatelskou dvojici. Ve 40. - 60. letech společně projeli téměř stovku zemí. Výpravy po Africe, Asii či Jižní Americe podnikali v automobilech značky Tatra. O svých cestách napsali řadu knih, které vyšly ve 143 vydáních, 11 jazycích a celkovém nákladu 6,5 milionů výtisků. Další výpravy cestovatelské dvojice přerušila normalizace. Nesměli publikovat, a řada knih tak zůstala v rukopisech nebo musela vyjít samizdatem. Hanzelka prošel sedmdesátými a osmdesátými léty jako sadař či topič. V roce 1977 podepsal mezi prvními Chartu 77. Za své celoživotní dílo byl roku 1999 vyznamenán medailí Za zásluhy.

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Na věčnost odešel „největší žebrák 20.století“

P. Werenfried van Straaten

Úmrtí premonstráta P. Werenfrieda van Straaten, je velkou bolestí pro celý svět, který se hluboce sklání před jeho památkou. Teprve když strom padne, pozná se, jak byl veliký. Zatímco Nizozemí dělá všechno pro to, aby zapomnělo na své křesťanské kořeny a úspěšně uskutečňuje i bez marxistické ideologie praktický egoistický materialismus, jeho rodák bezmála šedesát let hojil právě ty rány, které bezbožecké ideologie 20. století s takovou krutostí a silou zasadily Evropě a světu. Je to až neuvěřitelné, co tento „největší žebrák“ se svou „millionovou čepicí“ dokázal vykonat a vyvolat dobrého. V době přesycené sobectvím, nesnášenlivostí, pomstychtivostí a požitkářstvím je jeho život a dílo výmluvným příkladem, že to, co Evropě a světu nejvíce chybí, je praktické uplatňování evangelia lásky. Právě v oně poválečné době, kdy jsme se u nás „vypořádávali“ s Němci nezřídká nelidským a přímo barbarským způsobem, dokázal tento chudý kněz neúnavně organizovat sbírky na pomoc potřebným a vyhnaným příslušníkům toho národa, který ještě včera byl jeho nepřítelem.

Tento příklad je třeba dnes stavět před oči nikoliv jako něco mimořádného a ojedinělého, ale jako něco, co by pro každého křesťana mělo být samozřejmostí: sloužit nezištně svým bratřím. Příklad je totiž tím nejvýmluvnějším a nejúčinnějším způsobem

hlásání evangelia. Když Spasitel prokázal svým učedníkům službu otroka, řekl výslovně: Příklad jsem vám dal, abyste i vy jeden druhému umývali nohy.

Tuto působivost a účinnost příkladu totiž vložil sám Stvořitel do lidské přirozenosti jako nejúčinnější a nejspolehlivější způsob formování člověka. Srdce tak velkodušná a slechetná, jako jsou srdce „Špekpátera“ či matky Terezy, nelze vychovat slovy či dokonce tresty, ale konkrétním příkladem dobrotivosti a činné lásky především v pozeňnaném a plodném prostředí dobré hluboce křesťanské založené rodiny.

Dobrota, porozumění, obětavost a láska buďto vstoupí na svět skrze rodiny, nebo do něho nevstoupí vůbec. Nic není pro svět zhoubnějšího, než když dítě vyrůstá v prostředí, ve kterém jeho členové praktikují nejružnější formy sobectví. Všichni ti, kteří pokládají za svou povinnost bojovat proti výlučnosti rodiny jako monogamního svazku lásky mezi dvěma osobami rozdílného pohlaví, zřejmě nepoznali a nezakusili pozeňnaní tohoto nejpřirozenějšího, Bohem stvořeného svazku a prostředí pro rozvoj lidské bytosti. Stejně tak rozvodová mánie je demonstrací naprosté absence této zkušenosti. Nejpřednější povinností křesťanů vůči světu je právě ukazovat konkrétní příklady rodiny fungující podle Božího obrazu jako líbeň lásky a z ní pramenícího nehlubšího a nejopravdovějšího štěstí.

Svůj hrob si kope každý stát, který zapomíná všemožně chránit a podporovat rodinu v její jedinečné autentické podobě nebo dokonce si dovoluje vyjit vstříc šířícímu se obecnému úpadku hodnot a mravů tím, že legalizuje nejružnější „alternativy“, které nejsou ničím jiným než zrůdnou a přímo svatokrádežnou deformací nejposvátnějšího společenství. Odvěky nepřítel lidstva slaví opravdu veliké vítězství, když se mu podaří převrátit ty nejzákladnější hodnoty, především hodnotu lásky. Lidé si myslí, že se milují, ale problém je v tom, co se skrývá za oním zájmemem - se. Nezřídká to znamená, že se milují nikoliv navzájem, ale pouze každý sám sebe. Již ony milující páry na každém nároží si totiž nevyznávají lásku, ale

ve skutečnosti s bezostyšnou sobeckostí vykořisťují jeden druhého.

V očích lidí tohoto světa budeme stále více nepříjemní pro naši domnělou nesnášenlivost. Ale tolerance není bezbřehá lhostejnost. Nemohu být lhostejný ke zlu jen proto, že druzí toto zlo přestali vnímat. Existují názory a postoje, které nelze akceptovat, ani kdyby to byly názory zdrcující většiny. Je to velmi tragická situace, když křesťanský smýšlelčím představili ve veřejném zastupitelském orgánu, který by měl hledat jen obecné blaho, nezbyvá jiná možnost, než volit ze zlého to, co je menší zlo. To však může být něco podobného, jako by volil místo deseti kapek jedu jako menší zlo jen kapka pět. Co je to platné, když i jedna kapka stačí na to, aby přivedila smrt! Člověk se bláhově domnívá, že si může zvyknout na hříchy, jako si hmyz zvykl na insekticidy a viry na antibiotika. Ale zvyknout si na hříchy znamená ve skutečnosti odvyknout životu a propadnout smrti. Bůh nás však stvořil k životu, prosíme o sílu, abychom nevolili smrt, ale život.

Největší žebrák 20. století

Zakladatel mezinárodního pomocného díla Kirche in Not/ Ostrprieesterhilfe P. Werenfried van Straaten oslavil v katedrále v Limburgu 11. ledna při slavnostní bohoslužbě své 90. narozeniny. K prvním gratulantům patřil prezident evropské komise Romano Prodi, který označil jubilanta za apoštola míru. Pro jeho nasazení za pronásledované křesťany pokládají ho mnozí za „anděla míru“. A již 7. února se zde nad jeho rakví s ním přišli rozloučit jeho přátelé z více než 140 zemí světa, ve kterých „Špekpáter“ podporoval katolickou církev svým pomocným dílem.

Werenfried van Straaten se narodil 1913 v holandském Mijdrechtu. R. 1934 vstoupil k premonstrátům v opatství Tongerlo, kde byl ve 27 letech vysvěcen na kněze. Krátce po skončení druhé světové války založil pomocné dílo „Ostrieesterhilfe“, pořádal v Belgii sbírky pro německé vyhnance a usiloval o smír s bývalými válečnými nepřáteli. Jelikož P. Werenfried tehdy nasbíral

u vlámských sedláků několik tun slanine, dostal přezdívku „Špekpáter“, která ho učinila populárním.

V následující době rozšířil působnost svého díla na církve ve východní Evropě za „železnou oponou“. Dílo bylo přejmenováno na „Kirche in Not“ – Církev v nouzi. P. Werenfried shromažďoval prostředky na obnovu zbořených kostelů, podporoval výchovu kněží na Litvě, posílal do východní Evropy náboženskou literaturu. Každý rok pořádá kongresy, při kterých obracel pozornost světa na situaci pronásledované církve za železnou oponou. Zvláště se staral o ukrajinskou řeckokatolickou církev.

Po převratu v roce 1989 na přání Jana Pavla II. navázal kontakty s ruskou pravoslavnou církví, která byla pronásledováním velmi těžce postižena, a zajišťoval pro ni pomoc, která měla být „znamením nezištné lásky, cestou ke smíření sesterských církví“.

Potřeba vybudovat v poválečné době domy pro utečence a katolickou církev v dosavadní diaspoře v severním Německu vedla P. Werenfrieda k založení mezinárodního stavitelského řádu. Jako poradce 2. vatikánského koncilu mohl se v Římě setkat se 60 biskupy ze zemí za železnou oponou. Na přání Jana XXIII. rozšířil působnost své pomoci i na Latinskou Ameriku, Afriku a Asii. Jako doplněk iniciativ v oblasti výživy a nemoci a zvláštní rozvojové pomoci měla nyní Kirche in Not podporovat také pastorační práci v ohrožených oblastech.

„Špekpáter“ vzbudil pozornost nezvyklými projekty, jako byla „kaple na kolejích“ v poválečném Německu a ve východním Prusku. Později k tomu přibýly „plovoucí kostely“ v oblasti Amazonky v Brazílii, na Volze a Donu v Rusku. P. Werenfried byl znám v Německu jako zanícený kazatel. V průběhu doby nasbíral více než 3 miliardy Eur a stal se „největším žebrákem století“.

Dílo P. Werenfrieda Kirche in Not/Ostr-priesterhilfe jako pomocné dílo s papežským právem existuje dnes v šestnácti zemích. Mezinárodní centrála je v Königsteinu a řeší ročně na deset tisíc projektů z více než 130 zemí světa. Podle slov zakladatele se stala „místem setkávání světové církve“. Stará se o vzdělávání a další výchovu seminaristů a kněží, o novou výstavbu a obnovu vzdělávacích center a kostelů, o překlady a vydávání Bible a jiné náboženské literatury a o vysílání náboženských programů. V roce 2001 obdržela Kirche in Not celkem 79,15 mil. €. Podle kardinála Ratzingera patří k „nejvýznamnějším pomocným dílům a působí požehnaně nejen ve východní Evropě, ale na celém světě.“

P. Werenfried van Straaten žil nyní v Bad Soden nedaleko Königsteinu a stále se účast-

nil rozvoje díla, v jehož čele nyní stojí Švýcar Hans Peter Rötling jako prezident a Antonie Willemsová, neter jubilanta, jako generální sekretářka. Mezinárodním duchovním asistentem je chilský kněz Joaquin Alliende.

Z korespondence P. Werenfrieda

„Již dva roky dostávám od našeho faráře část darů lásky, které pravidelně přicházejí z Belgie. Začal slatinou a včera jsem dokonce dostala pár krásných bot. I když jsem jako vysídlenec přišla o majetek a kvůli nemoci již nemohu pracovat, myslím, že je mojí povinností i z mé strany něco obětovat. Proto jsem snála svůj snubní prsten z prstu a přikládám ho. Pomozte tak Čechům, kteří nás vyhnali, tak jako pomáháte nám, i když Váš národ pod Němci tak těžce trpěl. Můj muž zemřel hladem v Opavě v roce 1946. Chci mu zůstat věrná i bez prstenu a snášet všechny těžkosti k Boží slávě.“

„Jsme osobně odpovědní za každý kousek Božího království, který představujeme. Teprve když se Kristus stane jedinou směrnicí našeho jednání, když láska k Bohu a k lidem bez odporu proniká z nás navenek, teprve pak se v nás Kristus v této době narodí a může být mír na zemi.“

„Vedle mnoha úkolů, které nám Bůh světil, dává nám nyní úkol, na který jsme čekali padesát let: novou evangelizaci, smíření a obnovení lásky v komunistické zemi plné trosek. To je největší dějinná výzva našemu dílu. Letos jsme pomáhali ve více než 130 zemích. Podpora církve ohrožené bídou a útlakem ve Třetím světě není méně důležitá jako pomoc pro pronásledované a pro obnovu jejich kostelů, které povstávají z trosek.“

„Láska k bližním nespočívá v krásných slovech, nýbrž vyžaduje skutky a oběti. Žádá kousek z nás samých. Žádá náš osobní postoj k hladovějícím, nahým, nemocným, zajatým a všem ostatním, v nichž se skrývá sám Kristus. ... Láska k bližním tedy žádá, abychom Krista poznávali a chtěli potěšit i v těch, kteří vinou válečných štváří zbavených svědomí, nosí sice nepřátelskou uniformu, ale přesto zůstávají našimi bratry, protože Kristus je povolal, aby byli dětmi téhož nebeského Otce. Tito naši nejchudší bratři jsou ve veliké nouzi. ... Kdo jde bez povšimnutí kolem tolikerého utrpení, nemůže se nazývat křesťanem.“

P. Werenfried van Straaten

Vzpomínky na P. Werenfrieda

On byl dítě. Celých svých devadesát let myslel, cítil, mluvil a jednal jako dítě. On

byl Boží dítě. Žil s vědomím, že jeho Otec ho bude chránit a „rozhybe jeho věc“. Touto věcí bylo jeho „dílo“, jeho životní dílo, jeho pomocná organizace Kirche in Not/Ostr-priesterhilfe. Jako dítě se za ně zasazoval celým svým srdcem, celým svým úsilím, všemi svými silami. Nešetřil sebe ani druhé, což odpovídalo jeho dětskému srdci. Později, když už dobojoval bitvu a prosadil svou věc, bylo mu jich líto, prosil o odpuštění, opět jako dítě. Před Bohem, svým Otcem, i před lidmi. Pro málokoho platilo tak jako pro něj Kristovo slovo: „Nechte je přijít ke mně, protože jejich je nebeské království.“

Werenfried přicházel často, přicházel stále. Žil s Bohem. Jeho mše svaté, jeho modlitby, jeho práce, jeho dopisy, jeho kázání, cesty, setkání s papeži a politiky, bankéři, všechno, co dělal, platilo jeho velkému úsilí zachránit duše, vést lidi k Otci, rozšiřovat království lásky až do posledního koutu světa. Jen tak může nastat mír. Werenfried byl bojovníkem za mír, jeho vlastní jméno bylo jeho programem. Bojoval rád a stále proti všemu odporu, proti nemoci, proto únavě, proti sobě samému.

Werenfried znal své silné stránky, ale ještě lépe znal ty slabé. Svým „dobrodincům“ které nikdy nenazýval „sponzory“, říkal: „Bůh mi dal těžkou úlohu, a přitom zavřel oči před mými slabostmi. Často mě postavil před nepřekonatelné překážky a pak je sám vyřešil. Dal mi do srdce bezmeznou důvěru a nikdy mě nezklamal. Mnoho mi vzal, ale ještě více mi dal a pokaždé, když jsem byl nerozumný nebo nevraživý, bezradný anebo bezbranný, dokázal mi, že On sám řídí naše dílo.“ Tak smýšlel, tak miloval, tak pomáhal nesčetným bratřím a sestrám pronásledované církve. Nacházel je všude. A všude se stával jejich přímluvcem o Boha. *Jürgen Liminski*

Všechno začalo v roce 1947. Čtrnáct milionů Němců bylo na základě jaltské dohody vítězných mocností, které si rozdělily Evropu, vyhnáno z východních území. To byl počátek velkých vyhnanství naší doby. Vyhnanci žili v katastrofálních životních podmínkách v bunkrech a pod troskami rozbitého Německa. Mezi nimi bylo 6 milionů katolíků. O Vánocích napsal: „V těch bunkrech už nezbylo místo pro Ježíše.“ A P. Werenfried prosil Vlasy, kteří ještě oplakávali ty, které jim Němci zabili, o gesto smíření. Tak začalo jeho velké dobrodružství.

Jeho statečná služba církvi za železnou oponou mu vynesla uznání všech velikánů katolické církve ve východní Evropě, od Mindszentyho přes Berana, Slipyje, Wyszyńskiego, Trochta a Todea až k Wojtyłovi.

Pán Bůh ho již objal a přijal k sobě, tak jak on to dělal s námi.

Orazio Petrosillo

Zpracováno podle Světla 7/2003

Pobožnost 20. i 21. století (1)

V roce 2000 byla polská sestra Faustyna Kowalská prohlášena Svatý otcem Janem Pavlem II. za svatou. Sestry z Kongregace Matky Božího Milosrdenství, k nimž patřila, dnes působí také v České republice. Jedna z nich - s. M. Milada Rosová připravila pro naše Hlasy národa podle materiálů publikovaných polskou sestrou s. M. Elżbietou Siepak sérii článků, které nám postupně přiblíží nekonečnou lásku Pána Ježíše k nám a obdivuhodné dary jeho Božího milosrdenství, které uděluje současnému světu.

Pobožnost předaná prostřednictvím svaté sestry Faustyny

Pobožnost k Božímu Milosrdenství můžeme nazvat pobožností 20. i 21. století. Je to stále více se rozvíjející pobožnost, která je hluboce zakotvena v Písmu sv. a svou novou podobu získala díky poselství sv. s. Faustyny, na celém světě známé apoštolky Božího Milosrdenství. Pán Ježíš této sestře pověděl v jednom ze svých zjevení tato slova: „Lidstvo nenalezne pokoj, dokud se s důvěrou neobráti k mému milosrdenství“ (Deník sestry Faustyny - Dn. 300).

Sv. s. Faustyna pocházela z chudé polské rodiny. Do školy chodila necelé tři roky a potom, jako dospívající, odešla sloužit do zámožných rodin. Ve dvaceti letech vstoupila do kongregace sester Matky Božího Milosrdenství. Její život zdánlivě docela obyčejný, monotónní a všední však skrýval neobyčejně hluboké spojení s Bohem. Této prosté řeholnici říká Pán Ježíš: „V době Starého zákona jsem posílal svému lidu proroky s výstrahami. Dnes posílám celému lidstvu tebe se svým milosrdenstvím. Nechci zraněné lidstvo trestat, nýbrž toužím je vyléčit přivinutím na své milosrdné Srdce“ (Dn. 1588). Sestra Faustyna, zcela vysílena tuberkulózou a utrpením, které snášela jako oběť za hříšníky, zemřela v pověsti svatosti 5. října roku 1938 v Krakově ve věku 33 let.

První neděli po velikonocích, 30. dubna 2000, ji Svatý otec Jan Pavel II. v Římě, na náměstí Svatého Petra, prohlásil za svatou. Tento papež o ní řekl: „Bůh k nám promluvil skrze duchovní bohatství sestry Faustyny Kowalské. Zanechala světu veliké poselství Božího milosrdenství a výzvu k naprosté důvěře ve Stvořitele. Bůh jí dal zvláštní milost, neboť zakusila Jeho milosrdenství prostřednictvím mystických zážitků a díky zvláštnímu daru kontemplativní modlitby. Sestro Faustyno, děkuji ti, že jsi připomněla světu to velké tajemství Božího milosrdenství. To „burcující tajemství“. Nevypověditelné ta-

jemství Otce, které dnes člověk tolik potřebuje, které potřebuje celý svět.“

Prostřednictvím sv. s. Faustyny Bůh připomíná světu pravdu víry zjevenou v Písmu svatém o milosrdné Boží lásce ke každému člověku, dokonce i k největšímu hříšníku. Dále předává nové způsoby pobožnosti k Božímu Milosrdenství a dala podnět ke vzniku velkého hnutí ctitelů a apoštolů Božího Milosrdenství, které hlásá a vyprošuje Boží milosrdenství pro celý svět. Toto hnutí má vést k náboženské obnově věřících v duchu této pobožnosti, čili v evangelijním duchu dětinné oddanosti Bohu a činné lásky k bližnímu.

Jaké jsou tedy ty nové způsoby pobožnosti k Božímu Milosrdenství? P. prof. I. Rózycki, hlavní teolog v beatifikačním procesu s. Faustyny, po důkladné teologické analýze Deníčku sv. s. Faustyny a zvláště těch částí, které mají vztah k pobožnosti k Božímu Milosrdenství, uvádí ve svém pojednání pod titulem Boží Milosrdenství - základní rysy pobožnosti k Božímu Milosrdenství tyto nové způsoby: obraz Božího Milosrdenství s nápisem - Ježíši, důvěřuji Ti, korunka k Božímu Milosrdenství, svátek Božího Milosrdenství, který podle přání Pána Ježíše má být slaven první nedělí po velikonocích, uctění hodiny Milosrdenství (3 hod. odpodledne) a šíření úcty k Božímu Milosrdenství.

Podstata pobožnosti k Božímu Milosrdenství

V dnešním světě plném spěchu, nejistoty a vzájemné nedůvěry, každý touží nalézt někoho, komu by mohl plně důvěřovat, o koho by se mohl opřít v těžkých chvílích. Jedině Bůh může uspokojit tuto touhu našeho srdce. On sám k nám promlouvá prostřednictvím sv. s. Faustyny a říká nám: „Toužím po důvěře svých tvorů“ (Dn. 1059).

Důvěra je tedy první podmínkou k pravdivosti pobožnosti k Božímu Milosrdenství. Důvěra určuje náš postoj k Bohu; zahrnuje nejen ctinnost naděje, ale také ctinnost živé víry, pokory, vytrvalosti a lítosti nad spáchanými hříchy. Je to postoj dítěte, které v každé situaci bezmezně důvěřuje milosrdné lásce a všemohoucnosti nebeského Otce.

Důvěra rozhoduje o podstatě pobožnosti k Božímu Milosrdenství do té míry, že bez ní o této pobožnosti vůbec nelze hovořit, neboť prvním a zásadním vyjádřením úcty k Božímu Milosrdenství je právě úkon důvěry. Již sám postoj důvěry (bez praktikování jiných způsobů pobožnosti) zajišťuje tomu, kdo důvěřuje, milosti Božího Milosrdenství. „Nes-

mírné milosti - slibuje Pán Ježíš - toužím dávat duším, které důvěřují v mé milosrdenství (Dn. 687). Ať se k tomu moři milosrdenství přiblíží s velikou důvěrou. Hříšníci dosáhnou ospravedlnění a spravedliví utvrzení v dobrém. Duši toho, kdo důvěřoval v mé milosrdenství, naplním svým Božím pokojem v hodině jeho smrti“ (Dn. 1520).

Důvěra však není jen podstatou, duši této pobožnosti, ale i podmínkou pro získání milosti. „Milosti z mého milosrdenství se čerpají jedinou nádobou, a tou je důvěra,“ řekl Pán Ježíš s. Faustyně. „Čím větší důvěru duše má, tím více obdrží. Bezmezně důvěřující duše jsou mi velkou útěchou, takové duše naplňuji všemi poklady svých milostí. Jsem rád, že chtějí mnoho, vždyť já toužím dávat mnoho, velmi mnoho“ (Dn. 1578). „Duše, která důvěřuje v mé milosrdenství, je nejšťastnější, neboť já sám o ni pečuji“ (Dn. 1273). „Žádná duše, která vyzývala mé milosrdenství, se nezklamala ani nebyla zahanbena. Mám zvláštní zalíbení v duši, která uvěřila v mou dobrotu“ (Dn. 1541).

Tato nová pobožnost zjevená s. Faustyně se odlišuje od všech jiných pobožností také tím, že v sobě zahrnuje nutnost činné lásky k bližnímu. Tedy druhou podmínkou pobožnosti k Božímu Milosrdenství, na kterou se často zapomíná, je prokazování bližním milosrdenství. Milosrdenství určuje náš postoj vůči všem lidem. Pán Ježíš řekl s. Faustyně: „Požaduji... skutky milosrdenství pramenící z lásky ke mně. Milosrdenství máš bližním prokazovat vždy a všude... Předkládám ti tři způsoby, jak prokazovat bližním milosrdenství: první - skutkem; druhý - slovem; třetí - modlitbou. V těchto třech stupních je obsažena plnost milosrdenství a je nevyvratitelným důkazem lásky ke mně. Takto duše oslavuje a ctí mé milosrdenství“ (Dn. 742).

Také postoj činné lásky k bližnímu je podmínkou obdržení milostí. „Pokud duše neprokazuje milosrdenství žádným způsobem - připomíná Pán Ježíš myšlenku z evangelia - nedosáhne mého milosrdenství v soudný den. Kéž by si duše dokázaly shromážďovat poklady věčné, vyhnuly by se mému soudu tím, že by mu předešly milosrdenstvím“ (Dn. 1317).

Pán Ježíš touží po tom, aby jeho ctitelé vykonali během dne alespoň jeden skutek milosrdenství. „Věz, má dcero - řekl Pán Ježíš s. Faustyně - že mé Srdce je Milosrdenství samo. Z tohoto moře milosrdenství se rozlévají milosti na celý svět... Toužím, aby tvé srdce bylo sídlem mého milosrdenství. Toužím, aby se skrze tvé srdce toto milosrdenství vylilo na celý svět. Ať nikdo, kdo k tobě přichází, neodchází bez té důvěry v mé milosrdenství, kterou si pro duše tolik přeji“ (Dn. 1777)

Obraz Božího Milosrdenství

Je to výjimečný obraz, neboť jeho spolu-autorem je sám Ježíš. 22. února 1931 se Kristus zjevil v Plocku sv. s. Faustyně Kowalské z Kongregace Matky Božího Milosrdenství a vyjádřil přání, aby byl namalován Jeho obraz v takové podobě, v jaké Ho uviděla. O této události napsala s. Faustyna ve svém Deníčku: „Večer, když jsem byla v cele, uviděla jsem Pána Ježíš oblečeného do bílých šatů. Jednu ruku měl pozdviženou k žehnání a druhá se dotýkala šatů na hrudi. Z poodhrnutých šatů na hrudi vycházely dva velké paprsky: jeden červený a druhý světlý. (...) Po chvíli mi Ježíš řekl: Namaluj obraz podle toho, co vidíš, s nápisem: Ježíši, důvěřuji Ti“ (Dn. 47).

Obraz zachycuje zmrtnýchvstalého Krista, který má na rukou a nohou stopy po ukřížování. Z probodeného srdce, které na obraze není vidět, tryskají dva paprsky: červený a světlý. Když se sestra Faustyna zeptala na význam těchto paprsků, Pán Ježíš jí odpověděl: „Světlý paprsek znázorňuje vodu, která duše ospravedlňuje; červený paprsek představuje krev, která je životem duší. Tyto dva paprsky vytryskly z nitra mého milosrdenství tehdy, když mé umírající srdce bylo na kříži otevřeno kopím“ (Dn. 299). Jinými slovy tyto paprsky znamenají svátosti a také svatou církev zrozenou z Kristova probodeného boku a též dary Ducha svatého, jejichž biblickým symbolem je voda. „Šťasten, kdo bude žít v jejich stínu - řekl Ježíš - neboť ho nezasáhne spravedlivá Boží ruka“ (Dn. 299).

Obraz tedy ukazuje veliké Boží milosrdenství, které bylo v plnosti zjeveno v Kristově velikonočním tajemství a které se v církvi

nejúčinněji uskutečňuje prostřednictvím svátostí. Obraz má být nádobou na čerpání milosti a znamením, které věřícím připomíná, jak je potřebné důvěřovat v Boha a být milosrdný k bližním. O postoji důvěry hovoří slova umístěná v dolní části obrazu: Ježíši, důvěřuji Ti. Nezbytnost prokazování milosrdenství bližním naznačit Pán Ježíš tímto sdělením: „Obraz má připomínat požadavky mého milosrdenství, neboť ani ta nejpevnější víra není bez skutků nic platná“ (Dn. 742).

Jak máme tedy ctít tento obraz? Úcta k němu spočívá v důvěryplné modlitbě spojené se skutky milosrdenství. Takto chápané uctívání obrazu obdařil náš Pán těmito přísliby: milostí spásy, velkými pokroky na cestě křesťanské dokonalosti, milostí šťastné smrti a všemi ostatními milostmi a časnými dobry, o které ho budou milosrdní lidé s důvěrou prosit.

„Podávám lidem nádobu - řekl Pán Ježíš s. Faustyně - se kterou mají přicházet pro milosti k prameni milosrdenství. Tou nádobou je tento obraz s nápisem: Ježíši, důvěřuji Ti“ (Dn. 327). Prostřednictvím tohoto obrazu budu duším udílet mnoho milostí. Proto ať je všem přístupný (Dn. 570). Slibuji, že duše, která bude tento obraz uctívat, nezahyne. Slibuji také už zde na zemi vítězství nad nepřáteli a obzvlášť v hodině smrti. Já sám ji budu bránit jako svou slávu“ (Dn. 48).

„Pálí mě plameny milosrdenství, toužím je vlévat do lidských duší. Ach, jakou bolest mi působí, když je nechtějí přijmout... Řekni bolavému lidstvu, ať se přitulu k mému milosrdnému Srdci, a já je naplním pokojem“ (Dn. 1074). Říkej světu o mém milosrdenství, ať celé lidstvo pozná mé neproniknutelné milosrdenství. Je to znamení posledních časů, po něm přijde den spravedlnosti. Dokud je čas, ať se utíkají k prameni mého milosrdenství, ať čerpají z krve a vody, která pro ně vytryskla (Dn. 848). Dříve než přijdu jako spravedlivý soudce, otvírám nejprve dokořán dveře svého milosrdenství. Kdo nechce projít dveřmi milosrdenství, musí projít dveřmi mé spravedlnosti...“ (Dn. 1146).

Svátek Božího Milosrdenství

Je to den velké amnestie pro všechny, zvláště pro hříšníky. „V tento den - řekl Pán Ježíš sv. s. Faustyně - jsou otevřena všechna stavidla Boží, skrze něž proudí milosti; ať se žádná duše nebojí ke mně přiblížit, i kdyby její hříchy byly jak šarlat“ (Dn. 699).

Svátek Božího Milosrdenství má být slaven podle přání Pána Ježíše první neděli po Velikonocích, což vyjadřuje úzký vztah mezi tajemstvím vykoupení a tímto svátkem. Liturgie této neděle nejplněji oslavuje Boha v tajemství Jeho milosrdenství.

Svátek Milosrdenství nemá být jen dnem zvláštní oslavy Boha v tomto tajemství, ale také dnem milosti pro všechny lidi a zvláště pro hříšníky. Pán Ježíš totiž obdařil tento svátek velkými přísliby. Největší z nich je spojen se svatým přijímáním přijatým v ten den - je to příslib „úplného odpuštění vin a trestů“, čili stejné milosti, kterou dostáváme pouze ve svátosti křtu. Velikost svátku spočívá rovněž v tom, že všichni, dokonce i ti, kteří se teprve v tom dni navracejí, si mohou vyprosit jakékoliv milosti, pokud jsou shodné s Boží vůlí.

„Toužím - řekl Kristus s. Faustyně - aby svátek Milosrdenství byl útočištěm a úkrytem pro všechny duše a zvlášť pro ubohé hříšníky. V tento den je otevřeno nitro mého milosrdenství; celé moře milostí vylévám do duší, které se ke zdroji mého milosrdenství přiblíží. Duše, která přijme svátost smíření a svaté přijímání, dosáhne úplného odpuštění vin a trestů (Dn. 699). Tento svátek vytryskl z mého nitra, aby utěšil celý svět a je stvrzen v hlubinách mého slitování“ (Dn. 420).

Přípravou na svátek má být nověna, která spočívá v modlitbě korunky k Božímu Milosrdenství (začíná na Velký pátek, trvá devět dní). „V té nověně - slibil Ježíš - udělím duším veškeré milosti“ (Dn. 796). S. Faustyna zaznamenala v Deníčku ještě jinou nověnu, kterou ji Pán Ježíš nadiktoval pro osobní užitek s přísliby dané pouze ji. Ale i ostatní věřící se mohou tuto nověnu modlit.

Jakým způsobem máme slavit tento svátek? Pán Ježíš si přeje, aby v tento den byl slavnostně posvěcen obraz Božího Milosrdenství a také veřejně čili liturgicky uctěn. Kněží mají v tomto dni mluvit lidem o tom velikém a nevyčerpatelném Božím milosrdenství. Mají-li mít věřící užitek z těch velkých darů, které chce Pán dát každému člověku, je třeba, aby byli v milosti posvěcující (po svátosti smíření), aby plnili podmínky účty k Božímu Milosrdenství (důvěra a činná láska k bližnímu) a přistoupili v ten den k „prameni života“ čili ke sv. přijímání.

Jako první slavila svátek Milosrdenství s povolením svého zpovědníka s. Faustyna. Za jejím příkladem již od roku 1944 bylo na poutním místě v Krakově - Lagievnikách každou první neděli po Velikonocích ctěno Boží Milosrdenství. 23. ledna 1995 Sv. otec Jan Pavel II. jako odpověď na prosbu polských biskupů souhlasil, aby ve všech polských diecézích byla po názvu 2. neděle velikonoční doplněna slova „čili Božího Milosrdenství“. Dnes je 2. neděle velikonoční, díky dekretu kongregace pro bohoslužbu a svátosti ze dne 5. května 2000, slavena na celém světě jako neděle Božího Milosrdenství. (Pokračování příště.)

s. M. Elżbieta Siepak, s. M. Milada Rosová

Řád cisterciáků

Pokračování ze str. 2

Dnes některé kláštery žijí čistě kontemplativním způsobem s vlastním hospodářstvím, jiné zajišťují též duchovní správu a mají mnohé provozy zemědělské, lesnické, vinařské a často rozsáhlé řemeslnické dílny nebo dokonce celé závody. Mnohé kláštery mají vlastní gymnázia a jiná školská zařízení. Kromě obvyklých tří slibů skládají cisterciáci také slib „stabilitas loci“, zůstávají až do smrti na jednom místě, v jednom klášteře. Jsou to buď kněží nebo chóroví bratři. Navíc mohou být v klášteře laičtí bratři jako chóroví obláti, kteří nemají řeholní sliby, a existuje též instituce laických oblátů, kteří zůstávají ve světě a ke klášteru patří na způsob třetího řádu.

Do českých zemí uvedl řád kníže Vladislav II., který založil roku 1143 klášter v Sedlci u Kutné Hory. Další kláštery byly v Plasech (1144), Nepomuku (1145), Hradišti nad Jizerou (1145), na Svatém Poli (1149), Oseku (1197), na Velhradě (1205), ve Žďaru nad Sázavou (1252), Vyšším Brodě (1259), Vizovicích (1261), Zlaté Koruně (1263), na Zbraslavi (1292) a ve Skalici (1357).

Kromě Oseku a Vyššího Brodu byly všechny zrušeny císařem Josefem II. Řeholní život těchto dvou klášterů přerušila až druhá světová válka a po krátké obnově komunistická diktatura trvající až do roku 1989. V roce 1991 byl řádu navrácen klášter ve Vyšším Brodě, o rok později klášter v Oseku a nastala obnova domů i řeholních komunit. Kláštery mají program především kontemplativní. Vyšší Brod zajišťuje též duchovní správu v okolních farnostech. Kláštery podporují různé duchovní a kulturní iniciativy. Vyšší Brod se v letní sezóně otevírá též turistickému ruchu. V Oseku byl založen „Útulek na cestě do věčného domova“ pro osamělé staré lidi, ale i bezdomovce a lidi na okraji společnosti.

Cisterciáci mají také svou ženskou větev. První klášter cisterciáček vznikl v Tartu u Dijonu v diecézi langresské ve 20. letech 12. století a na jeho počátku bylo jen několik nadšených sester. Ty se rozhodly vytvořit paralelu vznikajících

mužských klášterů a získaly si podporu biskupa Josseranda a opata sv. Štěpána Hardinga, který pro cisterciáčky r. 1225 vypracoval vlastní konstituce. Řádová tradice považuje za zakladatelku blah. Humbelínu (1092 - 1136), rodnou sestru sv. Bernarda, která se po odchodu svých bratří do kláštera též rozhodla pro zasvěcený život a vstoupila do benediktinského kláštera v Julle, kde se pak stala převorkou. Tam začala v duchu sv. Bernarda organizovat své sestry pro nový

řád. Klášter v Tartu byl pak kolem roku 1200 opatem z Citcaux Guidem II. Prohlášen za „dceru“ řádu. V 13. - 16. století se cisterciáčky rozšířily po celé Evropě, nejvíce ve Francii, Německu a Španělsku.

První klášter cisterciáček na českém území byl založen v Oslavanech u Brna v roce 1225. Jeho zakladatelkou byla zbožná znojemská šlechtična, paní Heilvida. Sem přišly cisterciáčky z polské Třebnice. Druhým klášterem cisterciáček na Moravě byla Porta coeli (Brána nebes) v Předklášteří u Tišnova. Založila jej roku 1233 královna Konstancie, vdova po českém králi Přemyslu Otakaru I. a matka sv. Anežky České, jako klášter rodinného smíru. Další kláštery cisterciáček byly pak v Pohledu (1265), Sezemicích (1269) a na Starém Brně (1323). V 15. století byly tyto kláštery poničeny husity a následně v době stavovského povstání a třicetileté války protestanty. Za vlády císaře Josefa II. byly všechny kláštery cisterciáček v českých zemích zrušeny.

Kapitulní síň kláštera v Oseku

Téměř 80 let byl klášter Porta coeli využíván k hospodářským účelům. V roce 1861 ho zakoupil klášter mařidolský v Saské Lužici a roku 1901 byl obnoven sestrami z tohoto kláštera. Během první poloviny 20. století se konvent rozšířil o nové české řeholnice, byla založena hospodyňská škola s internátem pro dívky. Po nástupu totality byla škola zrušena, část konventu musela klášter opustit a část byla nasazena na práce ve státním statku. Sestry, které zůstaly v klášteře bydlet, žily tajně věrně řeholi sv. Benedikta. Po roce 1989 byl život v klášteře naplno obnoven. Cisterciáčky zde žijí kontemplativním životem s přísnou klausurou. Jejich prvořadým úkolem je Boží chvála, společná modlitba v chóru v průběhu dne i v noci, vnitřní a rozjímavá modlitba a duchovní četba. Dále je to práce, kterou konají při obnově klášterních budov nebo na zahradě či při ošetřování nemocných sester. Tak v neustálém spojení s Bohem modlitbou a prací přinášejí zástupnou oběť za lidi ve světě.

Fr. Dušan Hladík

Křížová cesta

Pokračování ze str. 3

Podle františkánské tradice začínala skutečná křížová cesta Krista Pána na místě, kde stával hrad Antonia, který dal zbudovat Herodes Veliký. Tato křížová cesta je dnes dlouhá kolem 810 metrů. Původně měla být dlouhá asi 650 metrů, ale později zde byly postaveny domy, které je nutno dnes obcházet. Jeruzalém, jak již bylo vzpomenu, byl zpuštěn v roce 70 po Kristu, takže současné odhady vzdáleností jsou různé. Na křížové cestě se připomíná místo setkání Panny Marie s Ježíšem, i když v Písmě svatém se o něm nemluví. V místech, kde terén začíná příkře stoupat asi potřeboval Pán Ježíš pomoci Šimona Cyrénského. Prvních 9 zastavení křížové cesty je na historické cestě Pána Ježíše v Jeruzalémě označeno jen jednoduše - například nápisem na kamenné desce, zasazené do zdi, u dvou zastavení je v blízkosti kaplička, u jednoho sloup - zatímco 5 posledních zastavení je v nynějším chrámu Božího hrobu. Badatelé připomínají, že ta původní křížová cesta, po které skutečně šel Pán Ježíš, se dnes nachází z velké části 3 až 20 metrů pod sutinami. Cíl této křížové cesty je však historicky bezpečně zaručen.

Křížová cesta je lidovou pobožností nejryzejšího rázu - obraz spojený s myšlenkou, s rozjímáním, dějepisná pravda spojená s tvorbou věřící duše. Setkáváme se v současné době s křížovou cestou v kostele, v kapli, na hřbitovech nebo i pod širým nebem - například na návrších, kterým lidé potom obyčejně říkávali Kalvárie. Vidíme křížovou cestu i v klášterních chodbách nebo chodbách seminárních. Můžeme se s ní setkat i v nemocnicích a dokonce i v soukromých domech.

Dřívější sochaři nebo malíři zobrazovali na obrazech křížové cesty i věci nepodstatné, více osob, v pozadí krajinu, město a pod., ale v moderní době se umělci soustředí především na věci podstatné, kde například obraz představuje Pá-

na Ježíše s Pannou Marií nebo Pána Ježíše a Piláta. Křížová cesta nám končí uložením mrtvého těla Pána Ježíše do hrobu vytesaného ve skále. Z tohoto důvodu duše některého věřícího, který koná křížovou cestu, je naplněná smutkem. Ale nesmíme zapomenout na Ježíšovo zmrtvýchvstání. Proto jedna dívka řekla knězi, který ukončil náboženskou hodinu ve škole uložením Pána Ježíše do hrobu: „Dnes bylo náboženství tak smutné. Nemohl byste ještě pokračovat ve vyprávění a říci nám o zmrtvýchvstání Ježíše Krista?“

Kolikrát i nevěřící lidé ulpívají jen na kříži Ježíše Krista a zapomenou, že evangelium má své pokračování. Již v dobách pronásledování křesťanů před ediktem Milánským (rok 313) se prefekt města Antiochie Olybrius posmíval křesťanům: „Vy ctíte za Boha člověka, který byl ukřižován mezi lotry?“ Na to mu odpověděla svatá Markéta: „Odkud víš, že Ježíš Kristus byl ukřižován mezi lotry a zemřel na kříži?“ - „Vždyť jsem to sám četl ve vašich evangeliích“ řekl prefekt. - „Dobře,“ odpověděla mu dívka, „pak je čti dál a dočteš se, že týž Kristus jako zločinec ukřižovaný třetího dne vlastní mocí vstal z mrtvých. Ty vidíš jen Krista poníženého, máš jej tedy vidět i oslaveného! Já nevěřím v božství Kristovo jenom proto, že trpěl a zemřel na kříži, ale věřím, že Kristus je Bůh, protože on vlastní mocí vstal z mrtvých.“

Smrt Spasitelova na kříži byla naplněním Boží lásky k nám a byla vznešená, ale zmrtvýchvstání Ježíšovo je ještě vznešenější a ještě úchvatnější, protože je pečeti jeho Božství. Je potvrzením naší víry, že Ježíš Kristus je skutečně pravý Bůh a jeho učení je věčná pravda.

Proto i my se modlívejme pobožnost křížové cesty a děkujeme Ježíši Kristu, že jsme byli vykoupeni jeho svatou krví. Ale vedle Kristova kříže si připomínejme jeho slavné zmrtvýchvstání, které je naší nadějí věčného života s ním. Pobožnost křížové cesty může být pro nás vhodným rozjímáním zvláště v době postní, do které právě vstupujeme.

Doc. ThDr. František Janhuba

POSLOUCHEJTE PRAVIDELNÝ ROZHLASOVÝ POŘAD HLASATEL

V měsíci březnu 2003 v něm budou tito hosté:

pan Vence Zolman (4.3.), pánové Bittner a Chládek (11.3.), pan František Schulz (18.3.) a prof. Tony Jandáček (25.3.)

V lednu a v únoru 2003 již byli hosty: pan Kučera, pan Schulz, pan Borýsek, pan Jiráček, pan Gajda, Otec Hladík, Tony Valent, paní Věra Will. Další zajímaví hosté budou následovat. Upozorňujeme naše čtenáře, že pořad Hlasatel je přenášén ze severního Chicaga na 87.9 FM. Prostřednictvím internetu na adrese www.eurostarfm.com lze jej poslouchat na celém světě. Hlasatel je vysílán každý týden v úterý od 5 PM centrálního času a jeho opakování je vždy následující neděli v poledne. Rádio chce oslovit posluchače všech generací a už nyní pro ně připravuje pravidelné programy, jejichž plné zařazení se plánuje v průběhu roku 2003. Již brzy bude dopoledne vysílat každý pracovní den pro starší krajany lidové písničky a informace, odpoledne a večer zábavné a hudební programy pro střední a mladší generaci. Začíná již pravidelně vysílat například zprávy, soutěže, písničky na přání, hudební pořady. O víkendech bude postupně zařazovat i české a slovenské pořady nebo zábavné pořady, včetně pořadu České misie v Chicagu.

Rozhlasový pořad Hlasatel řídí a moderuje John Newman

UPOZORNĚNÍ PRO ZÁJEMCE O POSLECH ČESKOSLOVENSKÉHO KRAJANSKÉHO RÁDIA EUROSTAR

Volejte (773) 851 2097

Nezávislé krajanské rádio v USA vysílá každý den, 24 hodin, nepřetržitě v české a slovenské řeči ze severní části Chicaga na frekvenci 87.9 FM. Pozemní signál je rovněž zachytitelný ve slabší kvalitě i v jiných předměstích minimálně do 40 miles od křižovatky Addison a Harlem. Například na jihu a západě v Berwyn, Cicero, Riverside, Westchester, Downers Grove a v mnoha jiných městech je signál dostupný. Příjem v těchto oblastech lze uskutečnit nebo vylepšit za pomoci odborné instalace antény pro dálkový příjem FM stanic. Tuto instalaci nyní na zakázku provádí technická divize rádia Eurostar. Výkonný ředitel tohoto oddělení rádia pan Petr Vereskun potenciálním zájemcům poskytne bližší informace, popřípadě dodá materiál a provede instalaci antény. Na jeho telefonním čísle (773) 851 2097 ho můžete kontaktovat, eventuálně zanechat vzkaz. Jedna z prvních úspěšných instalací byla již provedena u českého misionáře Otce Dušana v Cicero, který bude rovněž vysílat na rádiu Eurostar svůj pořad.

Na nové posluchače se těší vedení rádia Eurostar

Svec & Sons

Funeral Home

Owned and Operated by the Svec Family since 1915

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Private Parking

(708) 484-2050

(773) 242-2027

Zde mluvíme také česky

Robert Vlach

Právní služby

1. dopravní přestupky včetně
2. jízdy v opilství
3. suspenze a revokace řidičského průkazu
4. bankroty
5. kup a prodej nemovitostí
6. rodinné záležitosti, pozůstalosti
7. emigrační záležitosti
8. trestní právo

Mluvíme česky

6904 W. Cermak Road
Berwyn, IL 60402
Tel. (708) 795 - 4400

Moravian Cultural Society

presents its

St. Joseph's Day Dance

on

Saturday, March 15, 2003

7:30 p.m.

Sokol Berwyn - Slavsky Hall

6445 West 27th Place

Berwyn, Illinois

Music by

Joe Polach's St. Louis

Czech Express

Donation: \$ 10 per person

For more information,
please call Rosemarie Pritasil at (630) 325-3873

SVU Společnost pro Vědy a Umění, Chicago

Vás srdečně zve na schůzi

v pátek 21.března 2003 v 7:30 večer

v budově Ústředny Moravských Spolků,
2140 S. Wesley, Berwyn.

**Na programu bude přednáška, kterou
připravila členka výboru Společnosti pro
Vědy a Umění, Chicago, paní**

Vladimíra Williamsová

na téma:

SOUND - SONG - LANGUAGE

Paní Williamsová vyučuje na Morton College
a její přednáška se bude zabývat jedním z největších
problémů studentů cizích jazyků a to sice
"správnou výslovností" (pronunciation).

*Přijďte si poslechnout tento jistě zajímavý koncept
ve studiu cizích řečí, v pátek 21.března.*

Dobrovolný dar \$3.00

Věra Rokničová - jednatelka SVU Chicago

Upřímná vzpomínka

*Letošního 29.března 2003 si připomínáme
třetí výročí odchodu na věčnost
naší drahé maminky a babičky, paní*

Zdeňky „Stelly“ Umlaufové

Zdenka a John, dcera s manželem
Václav a Kathy, syn s manželkou
Jimmy, Lisa, John, Denise, vnoučata

Také vzpomínáme na jejího manžela

Miroslava Umlaufa,

který zemřel 3.dubna 1988.

Miluš a Luboš, dcera s manželem
Jirka, syn
Luboš a Mirek, vnoučata

*Mše svatá za ně bude obětována u Panny Marie
Svatohorské v Ciceru 29.března 2003 v 6.15 večer.*

Děkujeme všem, kdo si na ně v modlitbě
vzpomenou s námi.

Vroucí vzpomínka

*Před šesti roky ve středu svatého týdne 26.března 1997
na Boží zavolání odešel náhle z našeho středu
můj milovaný manžel, starostlivý a dobrácký otec,
dědeček, strýc a švagr, pan*

František Minařík

známý pekař a cukrář
v bývalém českém Chicagu a Ciceru, IL.

Všem přátelům v rodné vlasti i jeho osobním a spolkovým
přátelům v USA, kteří si na něj dosud pamatují,
děkuji za vřelou modlitbu a upřímnou vzpomínku
u příležitosti 6.výročí jeho odchodu na věčnost.

*Mše svatá za něj i za celou živou i zemřelou rodinu
Minaříkovu bude obětována v sobotu 5.dubna 2003
v 6.15 večer v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru.*

Marie Minaříková, manželka
Anna Minaříková - Vukson, dcera s manželem
Marie Kortánek, dcera s rodinou
a ostatní příbuzní v České republice

Vděčná vzpomínka

*S vděčností v srdci vzpomínáme na naše
milé rodiče z Dolního Němčí*

Františka Světinského a Marii Světinskou

jejich syny

Fr. Ludvíka Světinského,
faráře v North Dakotě a

Josefa Světinského
a jejich vnuka

Miroslava Světinského

*Mše svatá za celou živou i zemřelou rodinu Světinskou
bude obětována v sobotu 5.dubna 2003
v 6.15 večer v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru.*

*Vzpomíná rodina
Světinská a Minaříkova*

ČESKÁ MISIE

ve spolupráci s
Československým ORLEM v exilu
srdečně zve věřící na

Duchovní cvičení

v sobotu 5. a v neděli 6.dubna 2003
vždy v 10.00 hod. dopoledne

v kapli na Velehradě
2340 S. 61st Avenue, Cicero, IL 60804,

která povede

Fr. Antonín Kocůrek z New Yorku

Posledné veci človeka

Vstúpili sme do pôstneho obdobia a na popolcovú strelu sme slyšali: „*Pamätaj, že si prach a na prach sa obrátiš.*“ (Gn 3, 19). Vieme, že ľudia okolo nás odchádzajú do večnosti a raz odideme aj my. Preto by som Vám chcela predstaviť pohľad katolíckych teológov na posledné veci človeka a sveta. Keďže táto téma je obsiahla, budem sa zaoberať len niektorými aspektami tejto problematiky. V úvode by som vás chcela voviesť do tejto témy. Katolícka teológia sa zaoberá touto problematikou v tzv. eschatológii. Čo je to vlastne eschatológia?

Pojem eschatológie sa nachádza v knihe Sirachovej v 7, 40 kde svätopisec píše: „*Pri všetkých svojich činoch maj a myslí svoj koniec (ta eschata) a nikdy nezhréšiš.*“ Je to učenie o posledných veciach. Témou eschatológie je smrť a to, čo pride po nej. Svätopisec píše o Ježišovi Kristovi: „*... pride v sláve súdiť živých i mŕtvych a jeho kráľovstvu nebude konca.*“

Rozlišujeme viacero druhov eschatológie. Jedno rozdelenie hovorí o univerzálnej resp. kolektívnej (budúcnosť ľudstva a sveta), druhé hovorí o individuálnej (výpovede koncentrované na budúcnosť jednotlivca). Ďalej poznáme prezentnú (už - Boh sa pozitívne rozhodol pre ľudstvo, aj ľudstvo sa má definitívne rozhodnúť) a futuristickú (ešte nie - prichádzajúca budúcnosť). Poznáme tiež kresťanskú eschatológiu a eschatológiu v profánných vedách (napr. Dejiny náboženstiev).

Slovo „nebo“ v SZ a NZ znamená viacero vecí: napr. Nebeská klenba, Boží príbytok, Boží trón. Nebo sa vo Sv. Písme i v liturgických textoch nazýva večným životom. Nebo ani peklo sa nemá chápať ako určité miesto na bývanie vo vesmíre. Obe sú nepredstaviteľným a nevysvetliteľným spôsobom viazané na priestor. Ľudstvo je na ceste k dokonalosti. Cieľ ľudských dejín je: Božia prítomnosť, zavŕšená spravodlivosť, zmierenie protikladov, láska ako sila hlbokého, všetko objímajúceho bratstva. Vzkriesenie Ježiša Krista znamená začiatok neba, lebo úplné nebo znamená dovŕše-

nie Kristovho „tela“ spoločenstva všetkých tých, ktorí sú do neho začlenení. Peklo pozostáva v tom, že človek nežije s Kristom v spoločenstve. V slovách Pána: „*Pridte ku mne*“ a „*Preč odo mňa*“ sa uskutočňuje spása a zatratenie.

Človek, ktorý prišiel k poslednému naplneniu svojej existencie je celkom naplnený Bohom. Takto nebo je výmena medzi Bohom a človekom. Táto výmena sa označuje ako videnie Boha. V pozemskom živote táto túžba nemôže byť splnená (Ex 33,19-23). V SZ platilo: „*Niet nikoho, kto by mňa videl, a ostal by ešte nažive*“ (Ex 33,20). Ježiš Kristus vyhlásil: „*Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha*“ (Mt 5,8). Medzi Boha a človeka sa už nevsúva nijaký oblak, nijaký jas svetla, nijaký prejav sily, ale Božie vlastné ja sa človeku ponúka bezprostredne. Nebeské spoločenstvo je bez egoizmu a netaktnosti, bez slabosti a únavy, bez stiesnenia zákonmi priestoru a času. Aj v tomto živote bude mať každý nejaké tajomstvo, ktoré patrí len jemu a ktoré nikto iný nemôže celkom prepátrať. Ľudské spojenia počas dejín sa v nebeskom živote dovŕšia a očistia (Mk 12,18-27). V nebeskom živote je odstupňovanie, to však nemá nič spoločné na odstupňovaní v tomto svete. Meradlom pre poradie je láska ku Kristovi, k Bohu a k bratom a sestrám.

Evanjeliá opisujú život neba ako oslobodenie z trápení a muk pozemskej existencie, oslobodenie od smrti, od pokušenia a od utrpenia, sloboda od diablovho otroctva. Zavŕšený človek sa už nemusí viac báť prechmatu a násilností zlého a zlých (porovn. Mt 5,5-10; Mk 10,24 nn; Lku 6,20-26). Blažený vie, že už nemôže odpadnúť od Boha. Už nemôže zhréšiť. Smrťou je koniec možnosti zásluh. Zavŕšení sa stávajú schopnými vnikať vždy hlbšie a hlbšie do Božieho tajomstva, do ľudského tajomstva a do tajomstva sveta.

Ani Sv. písmo ani teológia nám neposkytujú dostatočne jasné znázornenie toho, čo nasleduje po smrti. Nové nebesia a nová zem nemusia s istotou znamenať zánik starého a stvorenie nového

sveta, ale skôr blaženosť života na tejto zemi. O nebi sa vo Svätom písme píše v obrazoch, napr.: nové meno, ktorý dostane každý od Boha (Zjv 2,17), svadba (Mt 22,1-10, 25,1-13), nebeská hostina (Mt 22,1-13), raj (Lk 23,42 nn), nové mesto (Zjv 21,9-22,5).

Otázka vzkriesenia tela už zamestnávala aj sv. Pavla (porov. I Kor 15,35). Carlo Carretto tvrdí: „*Zmŕtvychvstanie nie je exhumáciou, vykopaním mŕtvol. Nemajte strach. Je niečím celkom iným.*“ Aká hlboká je táto premena, vidno na tom, že učeníci často hneď nepoznali znovuvstaleho Pána. Totožnosť medzi historickým a osláveným človekom je zaistená totožnosťou ducha. Všeobecné vzkriesenie mŕtvych potvrdí všetky predchádzajúce premeny.

Po smrti sa bude konať súd. V krste, a keď je nutné i vo sviatosti zmierenia dostane človek podiel na súde, ktorý Boh vykonal nad reprezentatnom všetkých ľudí, nad Ježišom Kristom. Takto zo strany Boha umierajúci človek už má súd za sebou. Je to fakt minulosti. Na druhej strane však treba mať na mysli, že odpustenie hriechov poskytnuté v krste a sviatosti zmierenia, ako aj vnútorné obnovenie a posvätenie majú v človeku vydržať až do konca.

O osobitnom súde na vo Svätom písme hovorí zriedka (napr. Podobenstvo o Lazárovi a boháčovi - porovn. Lk 16,19-31; Ježišove slová lotrovi Lk 23,43). Iba jeden hriech sa neodpustí ani na tomto ani na druhom svete a to je hriech proti Duchu Svätému - vedomé odmietnutie Ježiša Krista a jeho diela (napr. Mt 12,32). Človek aj po odpustení hriechu ostáva zodpovedný za neporiadok, ktorý svojím hriechom vniesol do sveta.

Duše ľudí, ktoré ešte nedozreli v láske k Bohu budú musieť podstúpiť očisťovanie. Tu sa v teológii spomína očistec. Nemáme nijaké pranie zjavenie o mieste, čase a živote v očiste. Akého druhu je toto uskutočňovanie života, je hlboké tajomstvo.

O pekle sa hovorí už v Starom zákone. Hovorí sa ako o mieste pre dobrých a pre zlých, miesto kde ľudia majú pokoj,

kde niečo utrpenia ale ani šťastia. V Novom zákone sa už hovorí o pekle ako o mieste večného trestu, začínajúce s posledným súdom. Toto miesto je pripravené nielen diablu (Mt 25,42) ale všetkým, ktorí sa nechcú obrátiť a mať vieru (pórov. Mt 5,29 a iné). Znázorňuje sa slovami o tme, o plači a o škripaní zubov.

Pán Ježiš aj opisuje priebeh posledného súdu (Mt 25,31 nn). Svätý Pavol píše o súde ako o skaze pre zavrhnutých, o mukách a sklúčenosti, o vylúčení z Božieho kráľovstva a o diaľke od Božej tváre. V r. 1336 bola prijatá dogma, ktorá hovorí o začiatku trestov hneď po smrti hriešnika so smrteľnými hriechmi. Spomína sa tu dvojitý druh trestov: 1. Neprítomnosť videnia Boha a 2. Múky pridane zatratením (pápež Inocent III. - 1194-1216).

O pekle sa hovorí len v zmysle výstrahy. Človek má peklo v sebe samom.

Primárny prvok pekla je skúsenosť straty Boha a sekundárny je trest zmyslov. Cirkevní otcovia hovoria aj o ohni - symbolizuje hryzenie svedomia. Trest zmyslov spočíva v tom, že zatratený je sám v sebe nepohyblivý, lebo sa nemôže načahovať k inému človeku, človek sa nemôže zvnútra rozvíjať.

V Druhej knihe Makabejcov sa kladie dôraz na modlitbu za zomrelých. Spoločenstvo svätých znamená, že veriaci sú v Duchu Svätom spojení medzi sebou. Smrť môže narušiť iba telesnú prítomnosť, nie však osobnú. Svätí majú dvojitú funkciu pre nás, putujúcich: 1. Dobrý príklad a spasiteľná pomoc 2. Svätí sú Božími znakmi v stvorení. Vzťah putujúcich k svätým sa podľa katolíckeho učenia deje na dvoch stupňoch: stupeň uctievania a vyzývania. Vyzvanie svätých sa začína už v 3 storočí. Naprv sa vzťahovalo na mučeníkov, apoštolov a prorokov, neskôr od 4 storočia už aj na vy-

znavačov, panny a anjelov.

Tradičná teológia podáva o smrti tri základné výpovede: všetci ľudia musia zomrieť (Rim 5,12), smrť je koniec životnej púte - výzva k bedlivosti (Mk 13,33-37) a smrť je následkom hriechu. Niektorí ľudia prežili klinickú smrť a boli reanimáciou vrátení do života - sú to zážitky z blízkosti smrti, návrat z hraničnej životnej situácie. Smrť je podľa teológov definitívny koniec života, onen „bod“ spoza ktorého nie je možný návrat do tohoto života.

My, veriaci nemáme mať strach zo smrti ani z budúceho súdu, keď sa snažíme žiť v láske k Bohu a bližnému. Máme sa na toto stretnutie pripravovať po celý svoj život a ak budeme hodní budeme prebývať v dome Pánovom mnoho a mnoho dní. To prajem nielen Vám - čitateľom, ale aj všetkým ľuďom dobrej vôle.

*Mgr. Ivana Sedláková
Prešov, Slovensko*

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road, Cleveland,
Ohio 44127

Fraternal Life Insurance

Since 1879

1-216-341-0444

Elsie T. Malec
Secretary-Treasurer
Mary Ann Mahoney
President

Chicago Representatives

Loretta Moravec

1-708-484-3162

Dolores Jacklin

1-630-968-1292

„KARLIN WEDNESDAY DANCES“

admission only \$ 2 at the door

“2003”

“Czech food” from 5.30 - 7.30 PM
call for reservations: 216 - 581 - 4362

Dancing from 7.30 - 10.30 PM

**Karlin Hall and Club 5304 Fleet Ave,
Cleveland, OH**

For details call: 216 - 883-4760 or 216 - 581-3708

March

5: “ASH WED.” no music

12: RALPH SZUBSKI

19: “ST. JOE PARTY” PASTIRIK Land Feld

26: WAYNE TOMSIC

* * *

March 15, 2003: 7.00 pm - 11.00 pm

St. Patrick - St. Joseph Party

Music from Frank Moravcik

April

2: HOMESTEADERS

9: RALPH SZUBSKI

16: “HOLY WEEK” no music

23: NORTHERN OHIO

30: BEN LANDFIELD

CZECH RADIO SCHEDULE

for the Cleveland Area

WERE 1300 AM

Saturdays 2.00 - 3.00 p.m.

Host: Frank Moravcik

Sundays 1.00 - 3.00 p.m.

Host: Joe Kocab

Takto trapisté v Novém Dvoře začínali

Potkali jste trapisty?

Asi sotva. Trapisté jsou řeholníci, kteří se přece nepotulují světem! Jsou to cisterciáci přísné observance, pro které kontemplace a živé společenství na cestě k Bohu jsou úkolem nejzávažnějším, žijí v mlčenlivé tichosti uzavřeni ve svých opatstvích. Boží přítomnost zakouší a zažívají skrze vnitřní modlitbu, liturgii a práci. Pastoraci, misii, evangelizaci ponechávají jiným k tomu povoláním. Sedmkrát za den se setkávají v chóru při liturgické modlitbě - čas mezi tím vyplňují intenzivní prací, studiem.

Takový je život trapistů třeba ve velkém klášteře Notre Dame de Sept Fons ve střední Francii. Soukromí neexistuje... Trapista nemá ani svůj pokoj, svou celu. Spí v jakémsi privatissimu společného dormitoria (ložnice), živí se postní stravou ve společném refektáři (jídelně), pracuje společně s ostatními manuálně na poli, v dílnách nebo duševně ve společném skriptoriu. Práce v klauzuru je vskutku více než dost. Je třeba udržovat velké objekty, pečovat o rozsáhlou zahradu a polnosti, o stáje. V Sept Fons vyrábí mniši dietetické pokrmy z pšeničných klíčků („Germalyne“), mnoho druhů marmelád a podobně. Není divu, že den s Bohem v opatství začíná brzo: řeholníci v každé roční době vstávají ve 3.15. A co je pozoruhodné - nesetkáte se u nich se spěchem či nervozitou, atmosféra v opatství je spíše

poznamenána pohodou a úsměvností. Mlčenlivost také patří k projevům trapisty, který hovoří jen s představenými a snad hosty. Navzájem gestikulují. Ovzduší je skutečně naplněno „kouzlem“ zažívané Boží přítomnosti jak ji vnímají a zakouší i ti, kteří mohou pár dní s nimi žít díky jejich pohostinnosti.

Při rozjímavé modlitbě...

Zdá se tedy, že je naprosto nemožné setkat se s trapistou mimo uzavřený okruh kláštera. Běžně jej nepotkáte snad ani v blízkosti opatství Sept Fons ve Francii či v Americe třeba opatství sv.

Josefa ve Spencer (Mass.) nebo některého z italských klášterů. A přece zcela naprosto tomu tak není. V roce 1991 se někteří mladí muži z brněnské diecéze pokusili zmíněné francouzské opatství s jedním knězem, tehdejší generálním vikářem, navštívit. Byli přátelsky přijati a brzo také do poměrně početné (60-70 mnichů) i poměrně mladé komunity vstoupili. Jejich počet se postupně zvyšoval až na půldruhou desítku českých mnichů. Nedivno, že se objevila myšlenka a padlo rozhodnutí otevřít klášter tohoto přísného typu také v České republice.

Začalo nesnadné hledání prostoru samoty a ticha, v kterém by mohli řeholníci svou náročnou a soustředěnou spiritualitu rozvíjet. Našli ten prostor. A jaký! Našli jej uprostřed lesů a pastvin daleko od civilizace v mladé plzeňské diecézi. Ale jaký! Nové místo Boží chvály se mělo budovat v Novém Dvoře blízko tepelského kláštera premonstrátů. A najednou bylo možno potkávat se s trapisty v krajině z naší vlasti patrně nejvíce zateisované, kde by je nikdo před pěti léty ještě nečekal.

Novodvorský klášter se začal vytvářet a růst doslova z ruin někdejšího hospodářství premonstrátů z Teplé v karlovarském kraji západních Čech, jehož posledním uživatelem byl Státní statek. Z opravdových ruin! Budovy rozpadlé a vypálené, stropy propadlé, z některých zničených místností vyrůstaly stromy. Trapisté se ubytovali v opuštěné faře asi

Položení základního kamene pro nový kostel

půl hodiny od Plzně a hodinu od Prahy. Odvážně, s velkou nadějí a ještě větší důvěrou v Boží přispění se pustili do budování nového kláštera nového tisíciletí, motivováni myšlenkou otce západního mnišství: „Modli se a pracuj!“ Získávají prostředky z darů mateřského i bratrských klášterů v cizině, z darů četných obětavých dobrodinců a nepatrně i z „veřejných prostředků“. Veřejnost jejich počinání obdivuje a my žaseme nad Božím požehnáním.

Původní statek měl čtyři křídla kolem velkého čtvercového dvora. Ale kromě jakési honosnější vstupní správní budovy památkově chráněné, objekty - pokud

nebyly zcela rozpadlé, bylo nutno pro jejich havarijní stav a přílišnou vlhkost likvidovat. Začíná budování podle projektu londýnského architekta Johna Pawsona v duchu minimalismu, k jehož principům patří kromě jednoduchosti i užitečnost s hospodárností - vše trapistům tolik vlastní.

Situace v přítomnosti? 21.března 2002 na svátek sv. Benedikta Dom Patrick Olive, opat ze Sept Fonds spolu s plzeňským biskupem Františkem Radkovským posvětili a položili základní kámen k stavbě nového prostého kostela. 11.července 2002 v den přenesení ostatků sv. Benedikta slavnými nešporami, které celebroidal pražský arcibiskup Miloslav kardinál Vlk připravené a dosud dohotovené objekty byly zpřístupněny veřejnosti a 20.srpna 2002 na svátek sv. Bernarda je Nový Dvůr trvale osídlen první desítkou mnichů. Češi, Francouzi, Holanďan a Španěl se stávají obyvateli nového domova, slaví v něm první Chvály a řeholní život v Novém Dvoře začíná pulsovat. A to nejradostnější: 29.června v den svátku Knížat apoštolských sv.Petra a Pavla ještě ve Francii z rukou plzeňského Otce biskupa Františka bratři M. Jiří a M. Jeremiáš přijímají účast na věčném kněžství Kri-

Trapisté při práci v kuchyni

stově a 3.srpna provázíme tyto první české trapistické řeholníky - kněze (také rodné bratry!) k primičnímu oltáři v rodné farnosti Troubsko u Brna.

Budoucnost? Namáhavé práce a náklady je stále nepočítaně... Ale co je Boží - to se daří a v rukou lidí dobré i pevné vůle se zdaří. Kéz založení kláštera v Novém Dvoře je základem obnovy ducha i vzestupu Božího království v naší vlasti.

Pán Bůh vám, bratři, pomáhej!

*Mons.Josef Šindar, děkan
Tišnov, Česká republika*

GALA MERITAS

Milan Havlín

Ve čtvrtek 20.února 2003 udělila APPQ (Association des Payagistes Professionnels du Québec) již po 24. za nejlepší sadovnickou úpravu roku v provincii Québec putovní trofej, nesoucí jméno českého zahradního architekta - CENU MILANA HAVLÍNA. Cena je každým rokem udělována na velké slavnosti Gala Meritas, kde v nádherném prostředí plném květů a zeleně, za doprovodu hudby a vtipných kon-

ferenciérů, jsou promítnuty diapozitivy všech projektů v rozličných kategoriích, z nichž profesionální jury odmění vítěze 1. nebo 2.cenou. 3. cena se neuděluje. Na závěr pak, ze všech předložených projektů, jury vybírá laureáta „Ceny Milana Havlína“. Letos to bylo celkem 99 podniků, které po udělení této ceny toužily.

Příjemným překvapením pro Milana samotného bylo, že letos byla cena udělena jeho prvnímu zaměstnavateli, který mu nabídl práci po jeho emigraci do Kanady v roce 1969, podniku Embelissement Paysager Laval.

„Cena Milana Havlína“ byla poprvé udělena před 24 roky a pojmenována po Milanovi za jeho zásluhy o rozvoj umělecké zahradní architektury v Kanadě, obzvláště pak v provincii Québec. Letos její udělení bylo příjemně zpestřeno přítomností a spoluprací jeho vnuka, rovněž Milana Havlína, který bude cenu udělovat s dědečkem i bez dědečka. Letos Milan oslaví své 75. narozeniny a několik dní před nimi mu nejlepší botanická zahrada na světě Jardin Botanique de Montreal udělí na veřejné slavnosti „Cenu Henry Teucher 2003“ za jeho zásluhy o rozvoj zahradnictví. Cena byla zatím udělena pouze jedenkrát, když ji obdržel zakladatel zahradnického velkopodniku W. H. Perron. Milan bude druhým nositelem této ceny.

Podle našich informací už byly zahájeny organizační práce pro jubilejní udělení „Ceny Milana Havlína“, k 25. výročí. Slavnost proběhne v hlavním městě provincie Québec.

Communiqué - český překlad P.R.

Vzpomínka na Otu Pavla

OTA PAVEL (1930-1973), původním jménem **Otto Popper**, byl český prozaik, novinář a sportovní reportér a redaktor časopisů *Stadion* a *Československý voják*. Psal reportáže a povídky ze sportovního prostředí i o sportovcích (Dukla mezi mrakodrapy, Plná bedna šampaňského, Pohár od Pánaboha, Syn celerového krále, Pohádka o Raškoví). Během zimních olympijských her v rakouském Innsbrucku (1964) se u něj objevilo vážné duševní onemocnění, a teprve poté napsal své nejznámější vzpomínkové prózy, v nichž čerpal tematicky z vlastního života a zejména z životních osudů svého otce (Smrt krásných srnců, Jak jsem potkal ryby - společně byly vydány pod názvem *Fialový poustevník*). Ve zdánlivě prostých příbězích, plných nostalgického humoru a poezie, vypověděl o smyslu a krásách života a vytvořil obraz prostředí i doby. Na motivy jeho próz byly natočeny filmy *Smrt krásných srnců*, *Zlatí úhoři* a televizní inscenace *Pohár za první poločas*. Od jeho úmrtí uplyne letos 31. března 30 let.

Napsal Ota o sobě

Zbláznil jsem se na zimní olympiádě v Innsbrucku. Zatáhl se mi mozek, jako kdyby přišla mlha z Alp. Potkal jsem tam jednoho pána a pro mě to byl čert se vším všudy, měl kopyta, chlupy a rohy a staleté vykotlané zuby. Šel jsem pak zapálit do hor nad Innsbruck selské stavení. Přál jsem si, aby se

rozsvítilo velké světlo a zahnal o mlhu. Když jsem vyváděl krávy a hřebce z chléva, aby neuhořeli, dorazila rakouská policie. Dali mi železka a vedli mě do údolí. Nadával jsem jim, strhl jsem si boty a šel jsem sněhem bos jako Kristus, kterého vedou na kříž.

Poslali mě přes Dvoriště pražským lékařům.

Tohle první období nebylo strašné pro mne, ale bylo strašné pro ty, kteří mě pozorovali a měli mě rádi. Mně bylo vlastně bláze a vše jsem vykonával vášnivě a z přesvědčení. Dokonce to bylo někdy příjemné, je krásné být žehnajícím Kristem.

Nejhorší je, když vás pomocí prášků dostanou do stavu, ve kterém si uvědomíte, že jste blázen. Oči se potáhnou smutkem a vy už víte, že nejste Kristus, ale ubožák, kterému chybí zdravý mozek, co dělá člověka člověkem. Dají vás za vylepšené mříže, ačkoliv jste nikoho nezabili a nikomu jste neublížili. Nebyl nad vámi soud a jste vyřizení. A lidi venku si žijou a vy jim začnete závidět.

Může vás zachránit jenom zázrak. Čekal jsem na zázrak pět let. Sedíš samotný na židli týdnů, měsíce, roky. Nemohu tvrdit, že jsem zkoušel jako zvíře, protože žádný člověk neví, jak trpí zvíře, i když o tom často vypráví a píše. Vím jenom, že jsem zkoušel strašně, nejde to ani vypovědět. A pak by tomu ani nikdo nevěřil, lidé nechtějí slyšet o této nemoci, protože se jí moc bojí. Když mi bylo líp, myslel jsem na to, co bylo v životě nejkrásnější. Nemyslel jsem na lásku ani na to, jak jsem se toulal po světě. Nemyslel jsem na noční lety přes oceány, ani jak jsem hrál kanadský hokej v pražské Spartě. Chodil jsem znovu k potokům, řekám, rybníkům a přehradám na ryby, uvědomil jsem si, že právě to bylo to nejkrásnější, co jsem na světě prožil.

Proč to bylo nejkrásnější?

Nedovedu to přesně vysvětlit, ale pokusil jsem se to povědět svou knihou. Vím, že jsem vždycky nevzpomínal, kde jsem jakou rybu chytil a kolik měla od hlavy až k ocasu, ale vzpomínal jsem na všechno, co bylo s rybami spojeno. Především jak jsem za rybou šel anebo jel. Na Želivce jsem jezdil na rozvrzaném kole na pstruhový potok v době, kdy lidé ještě spali. Všechno bylo jak v obrovském přírodním divadle. Tráva a pole se třpytily v rose, zpívali ptáci a u lesa se pásly srnky, které mě už znaly. Když jsem dojel k tomu krásnému potoku, byl jsem pln pokory, nabral jsem si do dlaní vodu a chtěl jsem se

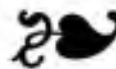
pokřizovat k bohu, ale nikdy jsem to neudělal. Vzpomínal jsem na zastrčenou přehradu nad Janovem, kde jsem se svou mámou Hermínou chytal pstruhy velké jako kapry a voda byla zelená jak tráva na nebeské louce, o které jsem snil. Nejvíce jsem myslel na Křivoklátsko. Na Nezabudický mlýn a jeho stále světýlko, které tam zářilo pro pytláky i pro Černíky. Myslel jsem na tajemné úhoře, kteří tudy táhli celí posedlí se svými malými hadíma očima na pouti z moří a oceánů. Zajímavé bylo, že mnohé z mého života zmizelo, ale ryby v něm zůstaly. Byly spojeny s přírodou, kde neposkakovala směšně škubavá, pouliční tramvaj civilizace. Dnes už vím, že mnoho lidí nejde jen za rybou, ale chtějí být sami jak v dávných dobách, chtějí ještě slyšet volání ptáka a zvíře, chtějí slyšet padat podzimní listí. Když jsem tam tak pomalu umíral, viděl jsem především řeku, která v mém životě znamenala nejvíce, a kterou jsem měl rád. Měl jsem ji tak rád, že dřív než jsem začal chytat, vzal jsem její vodu do mušle z dlaní a políbil jsem ji, tak jak člověk líbá ženu. Pak jsem si zbytek vody vchrstl do obličeje a seřídil jsem prut. Před mnou plynula řeka. Do oblohy člověk vidí, do lesa pohlédne, ale do pořádné řeky nevidí nikdo. Do pořádné řeky lze nahlédnout jedině prutem.

Když jsem někdy seděl u zamřížovaného okna a takhle ve vzpomínkách rybařil, bylo to až bolestivé. Musel jsem s krásou přestat a myslel jsem na to, že na světě je také špína, hnus a kalné vody, abych přestal toužit po svobodě.

Konečně jsem došel k tomu pravému slovu: svoboda. Rybařina je především svoboda. Jít celé kilometry za pstruhy, pít vodu ze studánky, být sám a svobodný aspoň na hodinu, na dny, anebo dokonce na týdny a měsíce. Svobodný od televize, novin, rádia a civilizace.

Chtěl jsem se stokrát zabít, když už jsem nemohl dál, ale nikdy jsem to neudělal. Snad jsem v podvědomí toužil ještě jedinkrát políbit na rty řeku a chytat stříbrné ryby. To rybařina mě naučila trpělivosti a vzpomínky mi pomáhaly žít.

*Z knihy Vzpomínky na Otu Pavla
od jeho manželky Věry Pavlové
Agentura V.P.K. 1993*

Moje poutní cesta do západní Evropy (3)

26.října 2002 opouštíme Santiago de Compostela a dáváme se směrem na jih do Portugalska. Kolem poledne jsme dorazili do města a přístavu Porto, ležícím v krásné krajině. Po obou stranách zálivu nádherné zahrady a domy na stráních. Město je známé nejen rybolovem, ale i vínem stejného jména. Škoda, že jsme se tam nezastavili na oběd, ale člověk nemůže vidět vše. Pokračujeme dále do hor. Na pravé straně širokého údolí je krásná dálnice a z ní vedou mnohé cesty, takže je vidět, že i v takových místech žijí lidé. Škoda, že nám opět přšelo a místy byla mlha.

Odpoledne jsme vyjeli na jakousi kopcovitou krajinu a za chvíli jsme byli v poutním místě Fatima. Ubytování jsme byli v pěkném Hotelu de Fatima, kousek od baziliky, která je ve středu hlavního dění.

Nám, kteří jsme utekli před komunismem a jeho terorem, má Fatima zvlášť co říci. V době první světové války se v místě, kde dnes stojí bazilika, a které se nazývá Cova Da Iria, v roce 1915 třem malým pasáčkům oveček zjevil nejprve anděl. Lucie Santová asi 8 let a její bratranec František a sestřenice Jacinta Martová ve stáří 7 a 5 let s udivením a plni bázně hleděli na zjevení. Anděl jim řekl, aby se nebáli až se k nim přiblíží a potom je požádal, aby se pomodlili. Dále jim řekl, že je strážný anděl Portugalska, a že je poslán od Pána Ježíše a Panny Marie, aby je připravil na zvláštní poslání. Anděl se dětem zjevil ještě dvakrát, učil je modlitbu za hříšníky, kteří urážejí Pána Boha, a také jim podal svaté přijímání.

13.května 1917 se pasáčkům zjevila sama Panna Maria - překrásná a mladická a řekla jim, že přišla z nebe. Žádala je, aby se modlili svatý růženec a po pět následujících měsíců vždy 13. dne v měsíci ve stejnou dobu na toto místo přicházeli, že jim poví, co od nich žádá. Děti přání Matky Boží splnily a slíbily, že udělají vše, co se od nich žádalo.

Poslední zjevení Panny Marie bylo 13.října 1917 za hrozného počasí - sníh, déšť, vítr - jak by se čerti ženili. Přes to se sešlo asi 70 tisíc lidí ze všech stran -

promoklí, ve évachtajícím blátě rozmoklých cest. Toho dne dětem Panna Maria řekla, že válka skončí, ale že nastane hrozba komunismu a je nutné se hodně modlit a činit pokání, jinak přijde na lidstvo jiná, mnohem horší válka, a komunismus se rozšíří, bude velký teror a pronásledování, mučení lidí a ničení národů. Nakonec ale Panna Maria řekla: „Moje neposkvrněné srdce bude triumfovat. A moje neposkvrněné srdce bude pro vás útočištěm.“ Po skončení zjevení se slunce změnilo na stříbrný disk a vypadalo to, že spadne nebo se něco stane. Lidé byli zděšení a vznikla panika. Nakonec se vše uklidnilo, lidé uschli a po špatném počasí bylo krásně, jako by té hrůzy nebylo.

Panna Maria též předpověděla Františkovi a Jacintě, že budou hodně trpět a brzy zemřou. Lucie žije dodnes jako řeholní sestra. František a Jacinta byli svatořečeni papežem Janem Pavlem II. 13.května 2000.

První světová válka skončila, ale mezi tím již dábův výplod - Vladimír Iljič Lenin - provedl v Rusku revoluci a komunismus se začal šířit. Po jeho smrti přišel na jeho místo ještě horší hrdlořez - Stalin, kterému za druhé světové války pomohly Spojené státy a co následovalo v dalších 45 letech víme a většina z nás toho dost prožila. To vše se stalo proto, že lidé neuposlechli varování Panny Marie ve Fatimě.

Komunismus však dosud nezanikl, ale stále kope a má se k životu. Lidé ne aby si vzali ponaučení, ale jak je vidět, urážky Pána Boha jsou dnes mnohem horší a také nebezpečnější. Stojíme před novou válkou. - Co nás čeká?

Ve Fatimě jsme se zúčastnili hlavní mše svaté, která se konala pod širým nebem. Byl to opět zážitek, který se musí prožít. Také jsem si dal otázku, zda ti poutníci se opravdu domů vracejí osvěceni, a jak dlouho tak vydrží. Je to nejen ozdravení tělesné, ale hlavně duševní.

Pokračujeme dále na jih směrem do Lisabonu. Zastavili jsem se v městě Santarému, kde je v kostele Svatého zázraku vystavena krvácející hostie. Jedna paní měla nevěrného manžela, a tak šla na

Eucharistický zázrak - krvácející svatá hostie v Santarému

radu k místní zaklínačce, která jí slíbila pomoc, ale žádala, aby jí za to přinesla svatou hostii. Žena šla ke svatému přijímání, avšak hostii nepožila, ale schovala ji do šály. Hostie však začala krváčet. Žena se polekala, běžela domů a dala hostii do dřevěné truhlice. V noci se pak ve světnici, kde svatá hostie byla uložena, ukázalo ostré světlo, které naplnilo celou místnost a objevili se zde andělé, kteří se hostii klaněli. Vystrašená žena běžela vše povědět knězi, který tam přišel a krvácející svatou hostii odnesl do kostela. Dodnes je vystavena v monstranci na oltáři.

Naše poslední zastávka byla v Lisabonu, hlavním městě Portugalska u ústí řeky Tejo do Atlantského oceánu. Je to staré námořní město, jehož největší rozkvět byl v období zámořských objevů v 15. a 16. století. Dodnes odtud vyplouvají velké zámořské lodě i malé lodičky. Město samo mně připomínalo San Francisco. Z kopce do kopce, podobný most, parky. Město má dlouhou a slavnou historii. Nejznámější historické památky jsou klášter sv. Jeronýma, který je součástí světového kulturního dědictví, dále románsko-gotická katedrála, citadela, řada paláců a zámek.

Karel Švec, Chicago

KAMÍNKY

Čtení na pokračování

Poslední Šumavák

Lidé doma a také mnozí krajané dnes žijící v zahraničí milují svou českou Šumavu, jako neoddělitelnou část jejich domova. Vždyť tyto hory mají pestrou historii jak domorodého lidu, tak i početného turistického návštěvnictva. V tomto pohorí žili lidé tvrdé, mozolnaté práce, která neustávala ani v tuhé zimě a mrazu, kdy napadlo až na tři metry sněhu a byly zaváté i jejich příbytky. Zemřel-li někdo v rodině v tomto nečase, musela rodina s uložením do hrobu počkat, až se uvolní zaváté stavení i cesty, aby bylo možné zesnulého dovézt na hřbitov. Také školní děti dramaticky prožívaly své docházky do škol.

Přes tyto obtíže lidé svou Šumavu milovali pro její jedinečnost a rozmanitost přírody. Horské louky, lesy a slatě si udržují svou divokou krásu a poutníci, kteří na Šumavu přicházejí, se nejraději zastavují u známých jezer a pramenů Vltavy se vzpomínkou na literární a hudební zpracování námětů z těchto divokých i zadumaných míst. Zejména uslyšíme-li rozšumělé lesy s jejich jímavou melodií, pak pochopíme, proč ten název Šumava.

Šumava však prožila i velmi dramatické časy, kdy celá území několik kilometrů od hranic byla vylištěna, mnohé vesnice i samoty byly do základů zbourány, zmizely i kostely a kapličky, ba i Boží muka se stala překážkou při „budování“ zátarasů a minových polí při vzniku železné opony vytvořené z ostatních drátů napájených smrtícím elektrickým proudem. Tam zahynulo mnoho uprchlíků, když opouštěli koncentrák nazvaný Československá socialistická republika. Vypráví nám o tom mnoho literatury, zejména Kronika šumavských hvozdů, nebo filmy o králi Šumavy Josefu Hasilovi a dramatu jeho rodiny.

Chtěl bych dnes vyprávět o jednom Šumavákovi, který se nyní snaží o to, aby vrátil Šumavě nový život, život zbožných lidí, život upevňující společenskou morálku. Setkal jsem se s tímto člověkem při abiturienkém sjezdu absolventů Lesnických škol píseckých a veřejnosti je znám jako „Poslední Šumavák“.

Jde o vzácného člověka milujícího svou Šumavu, který dodnes žije na Svatém Tomáši. Kdysi to byla malá obec čítající asi třicet domků, tři hospody a obchod. Ležela při rakouských hranicích v místě, kde stával kdysi hrad Vítkův Kámen nad údolím Vltavy, kde se dnes rozlévá Lipenské jezero. Byl to téměř „konec světa“ - dodnes prý se tomuto místu říká Niemandland (Země nikoho). Za vlády komunistů obec Svatý Tomáš zmizela téměř celá pod pásy buldozérů.

Poslední Šumavák, o kterém vyprávíme, se jmenuje Petr Ziegrosser. Vystudoval lesařinu v Písku. Za druhé světové války, když byly vysoké školy uzavřeny, byl totálně nasazen

Obnovený kostel na Svatém Tomáši

v Rakousku v Alpách. Po návratu nastoupil na místo polesného v Hojně Vodě. Tam bydlel v domě, kde Zikmund Winter napsal svou známou knihu Mistr Campanus. Když svou chalupu na Mlýnském Vrchu opravil, musel z ní nakonec odejít, protože se tam stavěl elektrický zátaras kvůli špiónům. V drátech s vysokým napětím tehdy skončilo mnoho lidí a ještě více zvířet. Poté odešel jako pan foť Ziegrosser na Schwarzenberské panství na Orlíku. Stal se redaktorem časopisu Jihočeské lesy a jak sám říká, tu mu normalizační šéf řekl: „Hele Petříčku, jsou tu Rusové, ty jsi moc chytřej, tak půjdeš na Svatého Tomáše.“

O tom, jak lesník Ziegrosser na Svatém Tomáši žil, vypráví následující: „Polesný mi poradil – jestli chceš zachránit dům, kde bydlíš a kostel, který stojí naproti, před zbouráním, musíš je do týdne koupit.“ Neprodleně to udělal, a tak mu vzácná památka, zdejší kostel, vděčí za to, že dodnes stojí. Na ony smutné časy dále vzpomíná takto: „Střecha na věži kostela je nová, ta původní špice totiž sloužila vojákům jako terč. V kostele měly statky ustájené koně a ovce a pod kazatelnu bylo ohniště. Z části hřbitovní zdi si vojáci postavili bytovky a náhrobní kameny si lidé rozkradli jako stavební materiál. Mrzelo mne, jak kostel chátrá, a začal jsem ho hlídat. Přijela například parta vojáků s nákladní tatrou, a že prý mají rozkaz naložit kámen na stavbu velitelovy chaty. Popadl jsem dřevařskou kramli, postavil se k pneumatice a řekl jim, že v tom případě už neodjedou. A napřáhl jsem na ně hůl. Nakonec jsem jim rozumně vysvětlil, že když je jejich kapitán zloděj, oni tomu nesmějí napomáhat. Představte si, že nějaký hospodský z nedalekého Frymburka chtěl z kostela jednou odvézt podstavce na nichž stávaly sochy svatých. Abych mu to zarazil, pomaloval jsem sloupky čísly, ale ještě jsem z toho měl zle u památkářů.“

Po pádu komunismu začal Petr Ziegrosser usilovat o obnovu téměř zničeného kostela. Dlouholetou námahu popisuje

takto: „Strop už byl propadlý, tak jsem chtěl od lesů aspoň lepenku, aby sem nepršelo. Rozhodl jsem se, že jako první se musí vyklidit všechen nepořádek. Dal jsem do kostela asi pět koleček na vození materiálu, a kdo z návštěvníků Svatého Tomáše se chtěl podívat dovnitř do kostela, tak musel vyvézt jedno kolečko se smetím nebo udělat jinou práci k obnově kostela. To trvalo dva roky. V kulturní komisi jsem prosazoval, aby se kostel zachránil. Tehdy tvrdili, že nějaký „šáhlej“ Ziegrosser chce opravit kostel. Nakonec to prošlo, souhlasilo i českobudějovické biskupství a začalo se opravovat. Napřed krovy, potom krytina. Na střechu padlo 18 tisíc šindelů. Jeden za 10 korun. Vzácnou fresku zachránil restaurátor Martan. Byla ze 14. století. Také mi pomohl okresní úřad. Finanční prostředky šly z Rakouska a také pomohli vysídlenci z Německa. Opat Martin Feldhofer nám věnoval varhany a biskup z Pasova lavice. Tak kostel prodělal své vzkříšení.“

První mše, na kterou přišel z Rakouska jeden farář i s poutníky se konala před osmi léty. To ještě neměl kostel okna a uvnitř byl sníh. 4. května 1996 se již svítily zvony. „To byl,“ jak píše redaktor Michal Polák, „hrdinský čin, když po šestapadesáti letech zvony opět zvoní. Tříkrát denně na základě signálu z družice a impulzu atomových hodin z Braunschweigu.“ A Svatý Tomáš vstal z mrtvých. A podivín, „šáhlej“ a svérázný lesník dodává: „Kostel byl slavnostně vysvěcen 16. srpna 1997 a na tu slávu přišlo 2 500 poutníků.“

Vzácný člověk, zkušený lesník a lidový řezbář Petr Ziegrosser posloužil široké veřejnosti na Šumavě jako příklad zbožného člověka, který dovede obnovovat a zachraňovat církevní stavby, kostely a kapličky i jiné památky, jako například starý hrad Vítkův Kámen, hrad rodu Vítkovců, který v jižních Čechách dominoval a vládl před Rožmberky.

České pošumaví i samotný střed Šumavy doznává nyní obnovy života. V posledních letech zde bylo obnoveno mnoho kostelů, kaplíček, poutních míst i jiných památek. Děje se tak pod vlivem práce takových jedinců jako je Petr Ziegrosser,

Petr Ziegrosser „Poslední Šumavák“

ser, který upoutal pozornost tisku i některých časopisů zahraničních k pozvednutí duchovního života a lidské morálky tolik potřebné po době komunistické dekadence.

Josef Dolejší
Česká republika

OBJEDNEJTE SI POLITICKÝ ČTRNÁCTIDENÍK

HLASATEL

Nejstarší český píšíci noviny publikované
v Americe, mající své čtenáře po celých
USA i jinde. Servis nezávislých komentářů,
zpravodajství a informací z ČR a
z krajanského života.

Pište si o ukázkové číslo zdarma na adresu:

**HLASATEL, 2470 Brunswick Circle, Unit B1
Woodridge, Illinois 60517**

*H. Marik
Pons*

**George Schubert
Funeral Homes**

6507 West Cermak Road, Berwyn, Illinois 60402

PHONE (708) 484-6310 FAX (708) 484-0158

VYDEJTE SE S NÁMI PO STOPÁCH HISTORIE

Rod pánů z Lobkowicz

Lobkowiczové náleží k nejvyšším a k nejvznešenějším skutečně českým aristokratickým rodům. Dnešní forma jména Lobkowicz není germanizovaná, je to naopak nejstarší dochovaná česká forma tohoto jména. Lobkowicz je jméno původně vládyckého českého rodu, které můžeme vysledovat do 14. století. Prvním známým prapředkem Lobkowiczů byl rytíř *Mareš z Újezda*, který se z anonymity dějin vynořil na konci 14. století. Jeho syn *Mikuláš zvaný Chudý* (zemř. 1435), koupil ves Lobkovice nedaleko Neratovic a ve službách krále Václava IV. dobyl a získal hrad Hasištejn. Jako urburní, tj. báňský písař v Kutné Hoře svůj majetek dále rozmnožil a po jeho smrti roku 1435 se jeho dva synové stali zakladateli rodové větve hasištejnské (syn *Mikuláš*) a větve popelovské (syn *Jan*).

Starší větev Hasištejnských je známá díky *Bohuslavu Hasištejnskému* (zemř. 1510). Bohuslav vystudoval ve Štrasbur-

ku, pak nějakou dobu působil u dvora českého krále Vladislava. Koncem 15. století se vydal na cestu do Svaté země. Na zpáteční cestě jej v Benátkách zastihla zpráva, že byl zvolen olomouckým biskupem. Avšak papež jeho volbu neschválil. Proto se uchýlil na svůj hrad Hasištejn a zde vytvořil jednu z největších vědeckých knihoven v zemi. Podporoval rozvoj věd a umění, byl štědrým mecenášem a sám psal latinské humanistické básně. Jeho bratr *Jan* (1450-1517) podnikl obdobnou cestu jako Bohuslav a napsal o svém putování světem zajímavý cestopis.

Po bitvě na Bílé hoře větev Hasištejnských z Lobkovic odešla do ciziny a do Čech se už nikdy nevrátila. V Německu žije v současné době řada lidí s příjmením Hasenstein a údajně o sobě tvrdí, že jsou potomky této ztracené větve, což zatím nelze dokázat, ani vyvrátit.

Lobkovická větev, Popelové, se zapsalí do českých dějin mnohem výrazněji. Během 17. století přestali Lobkowiczové tohoto jména užívat, ale zůstalo jim v hesle na rodovém erbů: „Popel jsem a popel budu.“ Je to jediná aristokratická rodina u nás, která má a vždy měla heslo v erbů v češtině.

Zámek v Roudnici nad Labem

Nad Vltavou a vinicemi se vypíná zámek Mělník

Většina Popelů z Lobkowicz zůstala prakticky vždy věrná katolickému vyznání. Výjimku tvořil *Vilém*, majitel Horšovského Týna. V roce 1609 byl zvolen direktorem a za povstání v roce 1618 byl aktivním členem stavovské vlády. Po porážce povstání měl být popraven, ale trest mu byl změněn na doživotní vězení a konfiskaci majetku.

Zdeněk Vojtěch Popel z Lobkowicz získal obrovský majetek díky pobělohorským konfiskacím a další majetek vyženil sňatkem s Polyxenou, která pocházela rodem z Pernštejnů a jejím prvním manželem byl Vilém z Rožmberka. A tak kromě dosavadního rodového panství Vysokého Chlumce, včetně vyženečné Roudnice nad Labem, proslavené uměleckou sbírkou tří rodových fondů, se do majetku Lobkowiczů dostaly Dolní Beřkovice, Nelahozeves, statky na Mělnicku, Litoměřicku i v severních Čechách a jinde. Jeho syn *Václav Eusebius* (1609-1677) získal bavorské panství Sternstein, záhaňské knížectví, stal se vrchním polním maršálkem, prezidentem válečné i tajné rady.

V roce 1651 získali Lobkowiczové bohatě zastoupený erb, ve kterém se objevily všechny tituly i nároky rodu: černá perštejnská zubří hlava, anděl záhaňského vévodství, hlohovská černá orlice, dále erb Sternsteinu a polepšení znaku i výraz knížecí důstojnosti v podobě lva a pruhů ve zlatém poli. Přes to

byl pak položen původní čtvrcený štít.

Lobkowiczové byli vojáky, diplomaty i duchovními. Na počátku 18. století byla v rodě Lobkowiczů založena knížecí sekundogenitura, tj. druhá, mladší větev rodu s knížecím titulem. Jejím zakladatelem byl **Jiří Kristián** (1686-1753), císařský důstojník, spolubojovník prince Savojského a osvoboditel Prahy od francouzských vojsk v roce 1741. Vojenská sláva byla bezpochyby základem jeho úspěchu; byla i podnětem k povýšení této větve rodu.

Od poloviny 18. století existují na sobě nezávisle dvě lobkowiczské knížecí rodiny a to roudnická a mělnická, které o století později vytvořily ještě vedlejší větev dolnobořkovickou a křimickou, a to z roudnické, a na mělnické drahenickou.

Zakladatelem křimické větve byl **Jan Karel z Lobkowicz** (1799-1878), který získal majetek zvláštním způsobem. Jednou večer, když šel po Praze, našel na ulici staršího člověka, kterému se udělovalo nevolno a postaral se o něho. Tím nemocným mužem byl poslední hrabě z Wrthby, který odkázal veškerý majetek svému náhodnému zachránci Janu Karlu z Lobkowicz.

V 18. a zejména v 19. století se někteří Lobkowiczové přihlásili k českému národnímu hnutí a podporovali různé národní podniky, zvláště pak Národní muzeum. Šlo například o **Antonína Isidora z Lobkowicz** (1773-1819) a jeho syna **Augusta Longina** (1797-1842), zastávajícího funkci jednatele Národního muzea. Taktéž **František Evžen Lobkowicz** (1839-1898) patřil mezi známé podporovatele emancipačních snah českého národa.

Zámek v Nelahozevsi

Velmi výraznou postavou z rodu Lobkowiczů byl **Jiří Kristián Lobkowicz** (1835-1908). Nejprve se věnoval politické kariéře, pak ji pro neshody na čas opustil a cestoval po Evropě. Pak se k politice opět vrátil a jako poslanec českého sněmu byl rozhodným obhájcem českého státního práva. V době nacionalistických bouří a sporů se snažil prosazovat spravedlivé jazykové uspořádání v Čechách.

Známy je výrok Jiřího Kristiána Lobkowicze: „... že uvidíme třpytiti se korunu svatováclavskou na čele legitimního našeho krále.“ Jeho vnuk **Jiří Lobkowicz** (1907-1932) byl známý automobilový závodník, který tragicky zahynul na berlínské automobilové dráze.

František Lobkowicz, lékař a velvyslanec Řádu maltézských rytířů

Hlavním sídlem rodu byla Roudnice. Dále to byl Mělník, Hořín, Bílina, Lobkovice, Drahenice, Křimice, Dolní Beřkovice, Nelahozeves a paláce v Praze na Hradčanech a Malé Straně.

V Roudnici sídlil kníže „pán domu Lobkowiczů, okněžněný hrabě ze Sternsteinu a vévoda roudnický.“ Tak tomu bylo až do 30. let našeho století, kdy se nástupci roudnického vévody oženili podle své volby a tím pak nástupnictví přešlo na křimickou větev.

Za války Lobkowiczové odmítli kolaborovat, **Maxmilián z Lobkowicz** spolupracoval s exilovou londýnskou vládou. Nacisté mu proto zkonfiskovali v Čechách veškerý majetek. Protože nikdo z rodiny Lobkowiczů se za druhé světové války nepřihlásil k německé národnosti, veškerý rozsáhlý majetek Lobkowiczů

Profesor dr. Mikuláš Lobkowicz

byl tomuto rodu zkonfiskován až po roce 1948. V současné době jim byl již zčásti navrácen.

Z mělnické větve rodu Lobkowiczů je v současné době na veřejnosti znám především **Mikuláš Lobkowicz** (nar. 1931) působící ve funkci prezidenta mnichovské university a později Katolické university v německém Eichstättu. **Jiří Lobkowicz** působí v poradenské funkci se zaměřením na ekonomiku; je majitelem zámku v Mělníku. Lékař **František Lobkowicz** je velvyslancem Řádu maltézských rytířů v Praze. Jeho syn **Michal Lobkowicz** se jako poslanec Parlamentu ČR angažoval v mezinárodní politice. Majitelem zámku v Nelahozevsi se stal **William z Lobkowicz**.

Biskup František Lobkowicz

Z křimické větve **Václav Eusebius** (nar. 1953) působí v Bruselu při kanceláři Evropských společenství. **František Lobkowicz** (nar. 1948) se v roce 1990 stal světícím biskupem pražským a v roce 1996 prvním sídelním biskupem nově zřízené Ostravsko - Opavské diecéze.

Ing. Alena Kulheimová
Česká republika

MLADÝM

Nedočkavý král

Byl jednou jeden mladý král. Nevím přesně už jak to bylo, ale stalo se, že dostal starou, dlouho neobdělávanou zahradu. Jelikož byl král, neslušelo se, aby zahradu sám obdělával a zkrášloval. Povolal tedy starého zkušeného zahradníka, vybavil ho potřebnými výrobními a investičními prostředky, dohodli se na pracovní době a platovém zařazení a zahradník se pustil do díla.

Pečlivě zpracovával půdu, vybíral plevel a jiné nepatřičné rostlinstvo, upravoval cestičky a sázel kytičky a zeleninu. Mladému nedočkavému králi se však zdálo, že mu jde práce příliš pomalu, že stále nic nekvete a že se ještě nic neurodilo, ani ředkvičky. Proto zahradníkovi nejdříve vynadal, pak mu sebral prémie a nakonec ho vyhnal.

Přijal nového zahradníka - takového mladého výlupka, který si myslil, že ví, jak na to. Obešel sousední dědiny a nakupoval, vyškemrával nebo kradl ze zahrad kvetoucí květiny a dozrávající zeleninu, a to vše napíchal v královské zahradě do půdy připravené jeho předchůdcem, takže za dva dny vypadala královská zahrada přímo ukázkově. Však také pan král udělil zahradníkovi vysokou mimořádnou jednorázovou finanční odměnu a k tomu ještě dva poukazy na rekreaci do Itálie.

Jenže ouha: Jaké bylo královo překvapení, když se za několik dní přišel znovu potěšit krásou zahrady, ale místo toho si tam připadal jako na smetišti, neboť rostlinky, patřící jinam a narychlo přesazené a nevalně zalité, rychle uschly a válely se po zemi. Samozřejmě že zahradník, ten vychytralec, dávno zmizel s penězi i s poukazy do neznáma. Mladý král se chytil za nos (myšleno obrazně) a povolal zpět prvního zahradníka, neboť někdy přece jen lze „bycha“ dohonit a zkaženou věc jakž takž napravit.

Zahradník se nezlobil, pustil se s chutí do práce, a tak po nějakém trochu delším čase měl pan král zahradu, jakou si přál.

P. Václav Trmač

MILÝ BOŽE,
DEJ PROSÍM, JEŠTĚ
NĚJAKÝ SVÁTEK MEZI
VÁNOCE A VELIKONOCE.
TEĎ TAM NENÍ, NIC, CO
BY ZA TO STALO.

VASEK

Milý Bože
čekám na jaro, ale
stále nepřichází.
Prosím tě
nezapomeň na mě.
Marek

Shuttle crew brought faith on final mission

When Rick Husband, commander of the Space Shuttle Columbia, looked out the window of his spacecraft, he saw what he called God's awe-inspiring creation. Crew member Michael Anderson, a physicist, believed that heaven, not space, was his final frontier.

Their faith may come as a surprise to those who think science and religion are irreconcilable. The spiritual lives of these astronauts and thousands of scientists reveal a journey in which religion enhances and supports scientific discovery.

The space program has a long history of astronauts who have taken their faith into orbit. And even as Americans grapple with the thorny issues dividing religion and science, including the question of creation and evolution, several national organizations have emerged for those seeking to combine careers in science with their faith in God.

"I find my appreciation of science is greatly enriched by religion," said Francis Collins, an evangelical Christian who heads the National Human Genome Research Institute, in an interview with Beliefnet, a Web site devoted to spiritual topics.

"When I discover something about the human genome, I experience a sense of awe at the mystery of life, and say to myself, 'Wow, only God knew before.' It is a profoundly beautiful and moving sensation, which helps me appreciate God and makes science even more rewarding for me."

In 1958, NASA's first seven astronauts were introduced at a news conference, where John Glenn said, "I got on this project because it'll probably be the nearest thing to heaven I'd ever get and I wanted to make the most of it."

In 1962, Glenn became the first American to orbit the Earth. In 1998, at age 77, Glenn returned to space and said, "To look out at this kind of creation and

not believe in God is to me impossible."

The Apollo 8 crew celebrated the first flight around the moon by reading from Genesis, the first book of the Bible, which gives an account of creation. The first meal on the moon was Holy Communion, taken by Buzz Aldrin.

Religion was a presence on board Columbia in its final mission.

Although he didn't observe Jewish dietary laws on Earth, Ilan Ramon, the first Israeli on a shuttle mission, ate kosher foods in space and carried a palm-size Torah scroll.

On Jan. 17, at 11:39 a.m. EST, the Columbia crew bowed their heads in reverent silence to honor the exact moment the Space Shuttle Challenger had exploded in the skies 17 years earlier.

Mr. Husband, an engineer whose first flight aboard a shuttle occurred in 1999, had told the Fresno (Calif.) Bee in November: "I am a strong believer and a Christian. I look out that window at what a beautiful creation God has made."

Mr. Anderson, who became interested in space exploration while watching the TV series "Star Trek," put faith at the center of who he was, according to his father, Bobbie Anderson. "Even now, with what happened, I can feel assured that by his being a Christian man, he's in a better place," Bobbie Anderson told reporters outside his home in Spokane, Wash.

Many scientists describe their work with the same awe-struck terms the astronauts use. "The actual study of science and nature is likely to lead a practitioner to a sense of wonder and human smallness in the presence of a very great mind indeed. Many would say, for instance, that there is hardly any more glorious example of God's genius in creation than the way evolution works," said science writer Kitty Ferguson, author of

a new book on Johannes Kepler, the 17th-century German Lutheran who discovered the laws of planetary motion.

Evolution - a tenet of 20th-century science - can be a great divide.

Don Monroe, executive director of the 2,400-member American Scientific Affiliation, recalled how, as a graduate student studying cellular physiology in the mid-1960s, his pastor told him he couldn't understand how a Christian could become a biologist.

"It made me gasp," said Mr. Monroe, who lives in Ipswich, Mass., where his organization is located. "My wife was right there behind me and she gasped, too. I went home and thought about that, and I've continued to think about that for more than 30 years."

*By Mark O'Keefe
The Washington Times, Feb. 8, 2003*

Paths of Glory and Tribulations

On November 30, 1378, one day after the death of his beloved father, Emperor Charles IV, his seventeen-year-old son Václav IV ascended the vacant throne of Bohemia and the Holy Roman Empire. At that time the Czech state was considered to be the most powerful in the continental Europe.

Unfortunately, several major events occurring in rapid succession produced catastrophic repercussions which drastically changed the course of European history.

The Assembly of the Realm (Říšský sněm) taking place at the beginning of 1379 in the German city of Frankfurt was to deal with the papal schism involving the Roman Pope Urban VI and the Avignon Pope Clement VIII. The electors gathered there supported Pope Urban VI, compelling the indecisive Emperor Václav IV to approve their choice. The problem of papal schism, however, remained largely unresolved.

In 1380 the Bohemian lands were stricken by a major plague epidemic which more than decimated the population (10–15 percent) and increased the criminal activities of brigands and highwaymen, especially in the Czech-Moravian Highlands. These tragic events were multiplied by the depopulation and devastation of entire regions.

The marriage of king Václav's sister Anne to the English king Richard II in 1382 resulted in the broadening of diplomatic relations with England but also in the dissemination of controversial teachings of the religious thinker, John Wycliffe.

King Václav IV failed to accept the request of Pope Urban VI for military support against the French King Louis of Anjou and to receive the crown of the Roman-German Emperor from the hands of the Roman Pope. Václav IV, began instead to lean toward supporting the Avignon Pope Clement VII. The resignation of the Prague Archbishop and the first Czech Cardinal, Jan Očko of Vlašim, from his office upon the death of Charles IV in 1378, led to an appointment of his nephew Jan of Jenštejn who also became King Václav's chancellor. A destructive conflict between the king's soldiers and the army of the archbishop had its roots in the king's vacillating attitude toward the papal schism. The widening dispute involved the Luxemburg born margrave of Moravia and his brother Jan Soběslav, the Bishop of Litomyšl, who was placed under an ecclesiastic ban and the dismissal of Jan of Jenštejn from his post of the royal chancellor.

In 1385 Zikmund (Sigismund) of Luxemburg, brother of King Václav IV, married the daughter of the Hungarian King Ludwig and eventually succeeded in obtaining the Hungarian crown.

The spring of 1389 brought a devastating pogrom (an organized massacre) of the Prague Old Town Jews, perhaps a scapegoat effect of the prevalent chaotic conditions of the realm.

King Václav IV married Princess Sofia, daughter of the Bavarian duke John, who was a niece of his deceased wife Johanna. Sofia (Žofie) was not crowned a queen until 1400. She was an ardent admirer of Master Jan Hus.

The newly established Bethlehem Chapel was designated for preachings in the Czech language. Upon its completion in 1394 it was able to accommodate up to 3 thousand worshippers. The deep rift between King Václav IV and the Prague Archbishop John of Jenštejn culminated in a cruel and revengeful act of the monarch in March of 1393. It began with the king's plan to establish a new bishopric in western Bohemia upon the death of the Abbot of Kladruby, in order to weaken the prestige of the Prague archdiocese. The vicar general of Prague, John of Nepomuk, however, confirmed the election of the new Abbot of Kladruby, thus bringing the wrath of the king upon his head. Václav IV ordered John of Nepomuk to be horribly tortured at the Old Town Hall and his body to be thrown off the Charles Bridge into the Vltava River. Another alleged motive for king's vicious act of vengeance (although disputed by some historians) was John of Nepomuk's refusal to reveal to the King confessed sins of the queen and thus breaking the priestly vows of the confessional sacrament. John of Nepomuk was canonized in 1729. His earthly remains were deposited in a magnificent silver casket suspended from the side altar of St. Vitus Cathedral and his sainthood, achieved through martyrdom is revered the world over.

Václav IV kept alienating himself from the powerful nobles who undermined the international position of Kingdom of Bohemia. Even his younger brother Zikmund began to stand on the side of the rebellious nobility. The Moravian Margrave Jošt organized an insurgent alliance comprized of the Czech Lords who resented the king's indecisiveness and his close dealings with lower nobility. In May of 1394 King Václav IV was

captured and imprisoned in the White Tower of the Prague Castle. The Council of the Realm designated the Moravian Margrave Jošt to be the Administrator of the Land (Zemský správce). Václav's youngest brother Jan Zhořelecký came to his assistance by capturing Kutná Hora and Prague and bringing the king as hostage to Upper Austria. From there Zhořelecký's troops moved on to České Budějovice, destroying the estates of the rebellious Rožmberks in southern Bohemia. King Václav was released from captivity based on tough conditions which included giving up many castles previously owned by the King. Václav IV showed no gratitude toward his brother. He deprived him of all past jurisdictions and banished him from the royal court. John left for his manor in Lusitá where he died in 1396.

In the spring of 1396 under the joint chairmanship of King Zikmund and Margrave Jošt, a verdict was issued in the dispute between the King and the Alliance of Seditious Nobility. King Václav IV was forced to yield many of his powers so that his royal authority was greatly reduced. The highest administrative offices of the land fell into the hands of insurgent nobles, even the Royal Council reigned supreme over the king's decisions. Václav IV became in reality a mere puppet in the hands of the high nobility.

At the meeting of the Royal Council at the Karlštejn Castle in June of 1397, four leading members of the king's administration and his confidants were treacherously assassinated, allegedly on the orders of the Moravian Margrave Jošt whom the king banished from Prague and took away his control of Upper and Lower Lusitá.

In August of 1400 the anti Luxemburg sentiments and rising dissatisfaction with the reign of Václav IV led to his deposition from the emperor's throne and the replacement by Ruprecht of Palatine. The following spring the armies of the Margrave of Mainz invaded and devastated the Most region with the assistance of the Moravian Margrave Jošt and the new Roman-German King Ruprecht of Palatine. The armies of Mainz laid siege to Prague, forcing Václav IV to capitulate to their demands and give up the reign over Bohemia. At the beginning of 1402 Václav turned over his rule in Bohemia to his brother Zikmund with the understanding that he would remain the ruler of Bohemia in name only. Zikmund howe-

ver, did not honor the agreement and had Václav arrested at the Prague Castle and dragged away to Habsburg Vienna. Led by Ota of Bergov and Jindřich of Rožmberk, opponents of the Crown, took total control of the land.

On March 14, 1402, Master Jan Hus began to preach at the Bethlehem Chapel. Early on, Hus leaned toward the teachings of John Wycliffe who affirmed that the Church would not voluntarily surrender its wealth and political power and that only the state and its representatives could force it back into its primarily pastoral and apostolic mission leading to the salvation of Christian souls. The criticism gained wide support of the faculty at the Prague University as well as at the royal court of Bohemia and among broad segments of the population. The high ranking clergymen and German nationals quite naturally opposed the demands for corrective measures to do away with widespread corruption in the Church.

Master Jan Hus, Jeroným Pražský and Jan z Jesenice shared the credit for the inclusion of significant rules issued in 1409 in the Decree of Kutná Hora, a royal mandate which granted 3 out of 4 controlling voices at the Prague university to the Czech nation while only one vote was assigned to the combined nations of Poland, Saxony and Bavaria. To show their displeasure with this drastic change, the German masters left for the newly established German University in Leipzig.

Master Jan Hus became the new rector of the Prague University in the fall of 1409 after taking the oath of loyalty to the Czech Crown. Meanwhile Václav IV was finally recognized as the Roman-German King, but failed once again to take advantage of this new diplomatic success.

The new Pope Alexander V, elected by the conclave of Pisa toward the end of 1409, issued the papal bull forbidding preaching in private chapels in Bohemia (outside of parish, monastery and bishop churches) aimed primarily against the preaching of Master Jan Hus at the Bethlehem Chapel. He ignored the order and continued his Czech sermons at the chapel. In June of 1410 the Prague archbishop ordered the public burning of Wycliffe's writings, but 4 days later John Huss forwarded an appeal to the Roman Curia arguing against the destruction of those writings.

In July of 1410 the Prague Archbishop issued an interdict to Jan Hus which was followed by a papal request to appear before the Roman Curia. This request was also ignored by Master Hus.

The title of the Roman-German King was

Master Jan Hus before the Council of Konstanz (original painting by Václav Brožík)

at the same time contested by members of the Luxemburg dynasty: Václav IV, Zikmund and Margrave Jošt. After a mysterious death of Margrave Jošt (he might have been poisoned), Zikmund reached an agreement with his brother Václav IV and the latter finally received the emperor's crown (in 1414).

In March of 1411 Master Jan Hus was declared an apostate by the Roman Curia. In May of 1412 Jan Hus publicly opposed the selling of indulgences offered by the emissaries of Pope John XXIII. He did so both from the pulpit of the Bethlehem Chapel and in the Lecture Hall of the Prague University. Continued anti indulgence revolts resulted in quick executions and led to a definite split between Jan Hus and King Václav IV.

In August of 1412 the papal nuncio brought a new, sharply worded excommunication of Jan Hus and all who associated with him. An interdict issued by the Pope prohibited all church rites and ceremonies to take place in Prague while Jan Hus resided there. Hus left in October for the rural areas where he wrote a number of religious essays (some in Czech, some in Latin). He first preached near Kozí Hrádek in southern Bohemia and then moved into the fortress of Krakovec near Rakovník.

In the spring of 1413 Hus briefly visited Prague and preached a few times in the Bethlehem Chapel. The receiving of the Holy Communion under the auspices of bread and wine by the laity was introduced by the close associates of Master Hus, such as Jakoubek ze Stříbra and Mikuláš of Dráždany. (Hus approved the utraquist or calixtine rite later, while imprisoned in Konstanz).

On October 11 of 1414 Jan Hus left Krakovec and began his journey to Kostnice (Konstanz) at the invitation of the Emperor

Zikmund who guaranteed a safe passage and stay at the German city along with a public hearing at the Council and a promise of safe return to his native land, including the „glejt“, an official writ of safe-conduct.

He arrived in Konstanz on the 3rd of November, two days before the Council convened. Despite all guarantees, he was first jailed at the Dominican monastery, then in the fortress of Gottlieben and finally in the Minorite cloister in Konstanz.

In January of 1415 the Moravian lords petitioned the Council for a public hearing for Jan Hus. In April of 1415 Master Hus was visited by Jeroným Pražský, but realizing that he would not be able to help his fellow clergyman and that he himself was in great danger, he attempted an escape from the city. He was arrested near the border and thrown into a prison in Konstanz. In May of 1415 both Moravian and Bohemian nobility issued a proclamation which condemned the humiliating treatment of Jan Hus.

The hearing of Master Jan Hus before the Council of Konstanz took place in the local cathedral but he was not allowed to defend himself. He was charged with 30 heretical statements taken at random from his writings without a right of appeal. Jan Hus energetically defended himself from being labeled a heretic and refused to retract the passages which he had never professed.

The ecclesiastical proceeding against Master Jan Hus ended tragically. He was condemned to be burned at the stake on July 6, 1415, and his ashes were scattered in the nearby Rhein River.

Tony Jandáček

*Photo on back page:
The Bethlehem Chapel (Betlémská kaple)
in the Old Town of Prague*

